

Тарасюк И.

Легіон імені Симона Петлюри — Антикомуністичне Об'єднання Колишніх Військовиків Советської Армії

ШТУРМ

Військово-політичний журнал ЛЕГІОНУ імені СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Ч. 2 (4)

квітень-травень

1953

Рік видання 2-й

LEGION of SIMON PETLURA

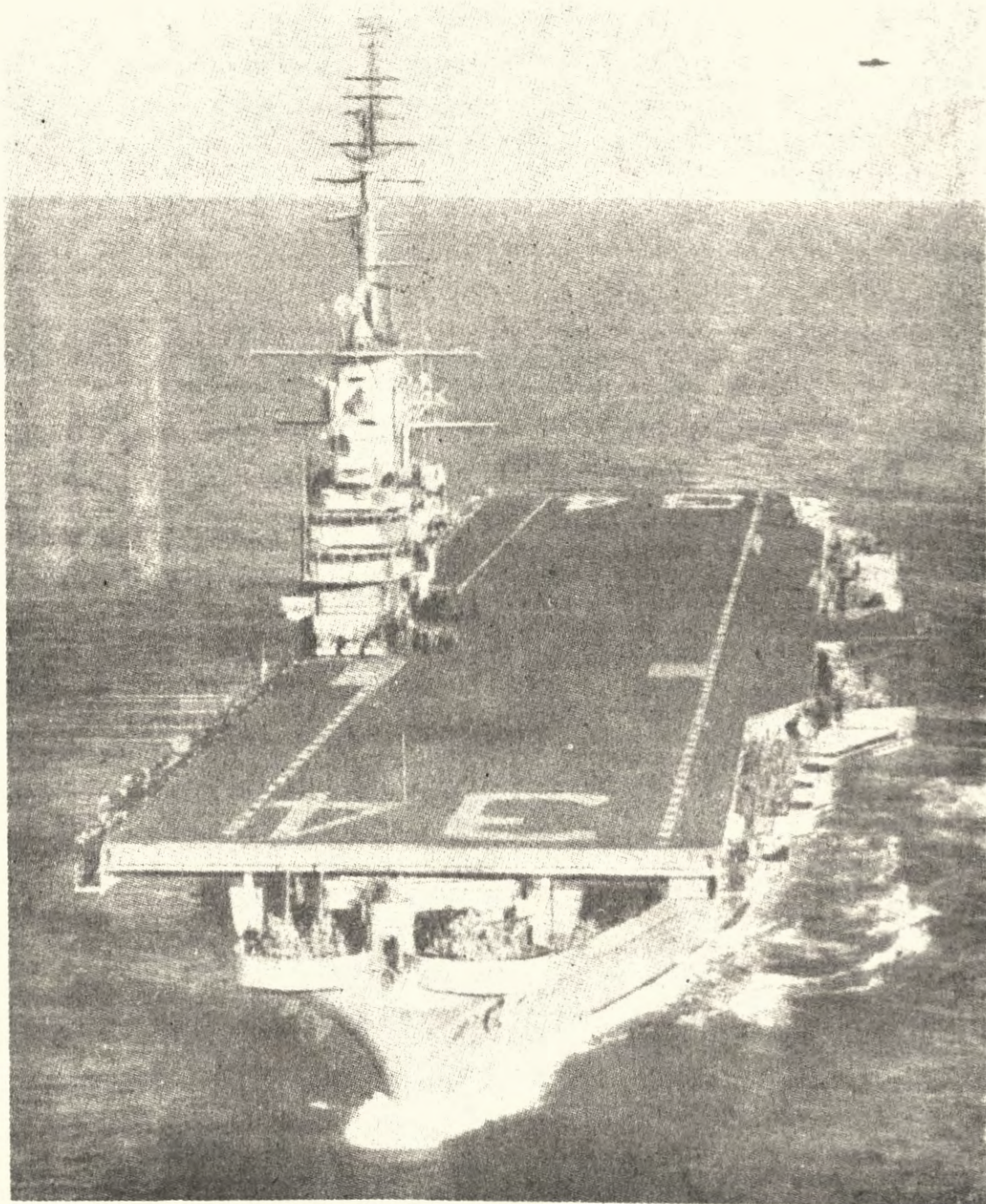
Ukrainian Antikommunistic
Organization of former soldiers
and officers of the Soviet Army

SIMON PETLURA's LEGION

Ukrainischer Antikommunistischer
Verein ehemaliger Soldaten
und Offiziere der Sowjet Armee

LÉGION de SIMON PETLURA

Association Ukrainienne Anti-
communiste d'Anciens Soldats
et Officiers de l'Armée Soviétique

Від Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА НА ЧУЖИНІ
(Скорочено)

Досягнення свободи й добробуту всього українського населення, правопорядку й високого щабля національної культури та незалежності й соборності Української Народньої Республіки — це найвищий національний ідеал кожного українця.

Лише високий стан культури кожного народу дає йому підставу і силу для здійснення національного ідеалу.

Лише незалежна національна демократична держава може забезпечити Україні й українському народові вільний розвиток усіх його творчих сил та охоронити його здобутки від напасників.

Потужна Українська Національна Бібліотека на чужині — це один із засобів здійснення нашого національного ідеалу. Українська Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі — це один із засобів показати чужинцям зразки творчості духа української нації, викликати їхню пошану й довір'я та знайти серед чужинців друзів, прихильників і помічників у визвольній боротьбі.

В пам'ять 25. ТРАВНЯ 1926 в Парижі збудували українські жінки й чоловіки з усього світу Українську Національну Бібліотеку ім. Симона Петлюри (1929 р.) та розбудовують її і нині. Навіть українські діти включилися в національно-культурне будівництво України.

Цей день 25. травня визначило тоді ж українське громадянство днем традиційних збірок по всьому світі на монумент Симонові Петлюрі — Бібліотеку його імені в Парижі.

В дець 25. травня „кожна українка чи українець надсилають на адресу Бібліотеки свою „пеглінку“.

Матеріали та зразки наукових, літературних, побутових політичних, мистецьких українських витворів. Також архітектурні проєкти перебудови і відбудови в українському стилі українських сіл і міст, що їх зруйнували окупанти. Це матиме не тільки музейну та виставкову вартість. — Господарські, адміністративні, промислові й інші збірки повинні бути якнайширше експоновані в Українській Національній Бібліотеці на чужині.

Спогади, календарі, видання і друки з 1917 та пізнішого часу, підпільні видання, описи подій, в яких хтось брав участь чи був свідком, відозви, відзнаки, хатнє устаткування чи інші пам'ятки, фотознятки з поясненнями, ноти, пісні, легенди, перекази й інше, пов'язане з Україною, повинно бути зібране і збережене для майбутніх дослідників і молодших поколінь у скарбниці Української Національної Культури на чужині: в Бібліотеці ім. Симофа Петлюри в Парижі.

Кожен українець і кожна українка повинні подбати й інших заохочувати до поповнення Української Національної Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі.

Зокрема запрошує Рада Бібліотеки „нову українську еміграцію до найтіснішої співпраці з Бібліотекою. Це ж нова еміграція бачила зовсім недавно аж кількох окупантів на українських землях та сама брала участь у новітній боротьбі за свій національний ідеал. Це вона бачила життя у вільних країнах. Нехай порівнює.

Надсилайте все на ім'я бібліотекаря п. Гр. Довженка, на адресу Бібліотеки. Грошові перекази адресувати на поштовеkonto Бібліотеки: СХС Париж, 836 906, Biblioteque Ukrainienne Symon Petlura, 24 Rue de la Gloiere, Paris XIII.

РАДА БІБЛІОТЕКИ

ШТУРМ

Військово-політичний журнал ЛЕГІОНУ імені СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Ч. 2 (4)

квітень-травень

1953

Рік видання 2-й

Полков. Ол. БАТЮК

Резсекречення жахливого московського секрету

Смерть Сталіна була великою несподіванкою цього року. Всі її бажали, всі її чекали, зв'язували великі надії зі смертю цього деспота, але ніхто не думав, що вона так раптово й так швидко прийде. Кажучи, „всі“, маю на увазі все населення ССРСР, населення усіх шістнадцяти „щасливих республік“, за невеликим винятком лише правлячої олігархії в тих республіках і особливо в Кремлі.

Але ніщо не вічне на землі. Не вічним виявився й „батько всіх трудящих наймудріший і найгеніальніший“, хоч як його охороняла вся советська наука, всі знамениті лікарі, й усе НКВД-МВД. Виявилось, що охоронити „батька народів“ від уявних, вигаданих „ворогів народу“, розстрілюючи тисячами й засилаючи на каторгу мільйони ні в чому неповинних людей, було дуже легко. А от охоронити його від смерті — це поза волею навіть усіх сталінських лакеїв, орденоносних „академіків“ і орденоносних енкаведистів.

Однак смерть Сталіна не принесла жадних змін. Багато сподівалися, що смерть Сталіна спричинить великі заворушення в ССРСР, а насамперед в армії, і призведе до повалення режиму. Цього сподівалися навіть сталінські „учні“ й „соротники“ й ще над теплим трупом свого „вождя“ закричали розгублено про можливість „розброду й паніки“. Адже так було сказано в постанові Президії ЦК КПСС, Президії Верховної Ради ССРСР та Ради Міністрів, коли Малінков забирав віжки управління в свої руки. Боючись того „розброду і паніки“, сталінові „корешки“ міцно вхопилися за стерно, загнуждали народ і цілу „країну соціалізму“ по своєму, скасувавши на фашистський манір всі попередні постанови й рішення 19-го з'їзду партії та недавньої сесії Верховної Ради, й перебравши по-узурпаторські всю владу в свої руки. Вони боялися, що людям раптом схочеться по Сталіновій смерті сказати: ну, годі! Пожартували з комунізм і досить, товариші з Кремля! А тепер злязьте з дзвіниці бо вже ваш комуністичний московський дзвін нам набрид! Щоб цього не сталося, Берія Лаврентій, за бажанням усіх своїх колег, загвинтив гайку якнайгущіш. Таким чином вони утрималися „на коні“. Таким чином одного невеликого диктатора Сталіна замінила група малих диктаторів, так би мовити „бригада“ диктаторів. І — советський корабель пішов далі тим же курсом. Гойдаючись, черпаючи води носом й риплючи, але пішов тим самим сталінським курсом.

Однак за час отих усіх посталінських викрутасів у Кремлі, отих усіх намагань рятувати ситуацію, московські можновладці, в стані паніки й розгубленості зробили одну річ, яка би мусіла потрясти світом, коли б світ про ті речі не знав раніше... Так, світ про ці речі знав раніше, не знали лише вповні мешканці ССРСР, яким затуркувано увесь час голови пропагандою про найкраще життя, про довершений соціалізм тощо, а надто не знало про це молоде покоління в армії. Це покоління молоде не знає ще й тепер що ж справді сталося таке, що мусіло би потрясти їх до самих глибин. Так само потрясти й усіх тих в світі, що вірили в більшовиків, а чи спантеличені пропагандою а чи з комуністичних своїх наївних переконань, і за полудою красних слів не могли навіть запідозрювати жахливої суті.

Тією річчю, яку зробили московські можновладці з-гарячу, є знамените їхнє признание в справі групи лікарів про ті жахливі методи в МВД, якими примушується невинних признаватися у великих „контрреволюційних“ злочинах, на підставі чого їх потім розстрілюється а чи засилається на советську сталінську каторгу в концтаборах. Як відомо, одного дня советський уряд проголосив, що всі ті лікарі, яких ще за Сталіна обвинувачено в намаганні отруїти советських вождів й які всі в тому „призналися щаросердно“, і про яких змушувалося робітників і селян на заводських та колгоспних зборах винести резолюції осуду з вимогою найтяжчої кари, й нарешті які мали бути суджені й знищені, — раптом уряд проголосив що ті всі лікарі ні в чому не винні! Уряд проголосив більше — він сказав що ті лікарі взяли на себе всі приписувані їм гріхи без власної вини.

Іх примусили „признаватися“ в міністерстві державної безпеки за допомогою „недопустимих методів ведення слідства“.

Що то за недопустимі методи? Це значить мордування, викручування суглобів, биття, печення вогнем і забивання цвяхів під пальці — словом усі ті методи, за якими НКВД-МГД працювало довгі роки, увесь час, застосовуючи їх до робітників і селян. Ті самі методи, які в країні соціалізму застосовувало до усіх інкомислих на енкаведіським „праведжі“.

Проголосивши на увесь світ і навіть протягнувши до суду декого з Міністерства Внутрішніх Справ, як „винуватців“, советський уряд признався, що у їхній „країні народньої демократії“

(Закінчення на 16-ї сторінці)

В Канаді створено Красву Організацію Легіону Симона Петлюри

РЕЗОЛЮЦІЯ

УСТАНОВЧИХ ЗБОРІВ КРАЄВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛЕГІОНУ ІМЕНІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ
в К А Н А Д І, що відбулися 15 лютого в м. Т О Р О Н Т О

Установчі збори констатують:

1. Світова політична ситуація сьогодні промовляє за те, що доба ні війни, ні миру, доба так званої холодної війни добігає свого кінця. Всі старання миролюбних народів марні, бо захланний російський комуністичний імперіалізм не знає меж його експансії і єдиний вихід для всього людства, щоб зберегти волю вільним і звільнити поневолені народи російськими комуністичними рабовласниками — знищити до коріння той імперіалізм, його матеріальну базу і його кліку.

2. На порозі того, нечуваного ще в світі двобою, що гряде — ми, колишні старшини і вояки советської армії, створюємо наше Антикомуністичне Об'єднання — Легіон імени Симона Петлюри, щоб в майбутнім двобої взяти чинну участь, як люди, що ту советську армію знають та як люди, що здатні найперші схопити контакт з старшинами й вояками советської армії.

3. Ми твердимо, що не зважаючи на терор і чистки з одного боку, ордени і привілеї старшинам і воякам советської армії з другого — та армія в своїй масі не буде боронити комуністичний режим, а старшини та вояки національностей поневолених росіянами в ССРСР будуть першими, що зі зброєю в руках перейдуть до оборонців свободи.

4. І як вже сьогодні Легіон імени Симона Петлюри став за організацію, де знайшли собі пристановище вояки — втікачі з советської армії, так само в майбутньому зударі Легіон має всіма силами боротися за те, щоб зброя дана советському воякові — була при першій нагоді обернена проти комуністичної деспотії.

5. Легіон в Канаді буде стояти на сторожі свободи, рішуче поборюючи всі прояви 5-ої комуністичної колони та допомагати уряду Канади у його боротьбі за збереження свободи й демократії.

ПРЕЗИДІЯ ЗБОРІВ

Торонто, Канада,
15 березня 1953 р.

Привітання установчих зборів Легіону Симона Петлюри в Канаді

До Високодостойного Пана Президента
Української Народної Республіки
Андрія Миколайовича ЛІВИЦЬКОГО.

ВИСОКОДОСТОЙНИЙ ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ!

Зібрані на Організаційних Зборах Легіону імени Симона Петлюри в Канаді пересилають Вам свій щирий привіт та бажають Вам довгого життя, кріпкого здоров'я та витривалості в Вашій тяжкій та відповідальній праці для визволення з-під російсько-комуністичної окупації нашого народу та відновлення Української Народної Республіки.

Ви, ПАНЕ Президенте, що перебрали на себе керівництво екзильним урядом Української Народної Республіки по трагічній смерті велетня української історії славної пам'яті Симона Васильовича Петлюри, одночасно перебрали і обов'язки продовжувача аж до закінчення нової епохи, в нашій історії, яку започаткував Петлюра. Ворог вбив фізично Петлюру, але не вбив духа його. Дух Петлюри живе й живуть петлюрівці, які поклялись виконувати його заповіти.

Ми, що згуртувались тут в Торонто (Канада) в Легіон імени Симона Петлюри, за прапор свій взяла Петлюра, бо Петлюра і лише він являється надхненником і рушієм українського народу в грядучій і неминучій революції в ССРСР. Вам, ПАНЕ Президенте, як першому спадкоємцеві ідей Симона Петлюри, ми заявляємо всесторонню підтримку й підпорядкованість. Ми знаємо, що очі українського народу звернені на Захід, але не на акт 30. червня, а ні не на еміграційних вождів. Український Народ знає, що була як фактор в міжнародних відносинах Українська Народна Республіка, яка не могла встати перед нападом російсько-комуністичної

навали. Він знає, що уряд Української Народної Республіки на чолі з Симоном Петлюрою пішов на еміграцію. Український народ знає, що Петлюра вже не живе, але знає, що є ще петлюрівці, які ставлять своїм завданням здійснення ідей Симона Петлюри, які являються ідеалами всього українського народу.

Щастя Вам, Боже, на все добре!

ПРЕЗИДІЯ ЗБОРІВ

Торонто Канада,
15. березня 1953 р.

До Урядуючого Голови Української Національної Ради Івана Павловича БАГРЯНОГО.

Високоповажаний ПАНЕ Голово!

Зібрані на Організаційних Зборах Легіону імени Симона Петлюри в Канаді, сердечно вітають Вас, як Голову Передпарламенту Української Народної Республіки сьогодні на еміграції та бажають Вам багатого сил, здоров'я та довгих літ у Вашій тяжкій праці на добро українського народу. Ми знаємо, що ворог належно оцінив Вашу індивідуальність в українському суспільстві і тому розпочав проти Вас боротьбу з багатьох фронтів, включно з використанням проти Вас українського політичного примітивізму. Маленькі політичні кацаки, які духово й морально здегенерувалися на європейських смітниках за підшептами ворога, свідомі своїй безграничній нищості, намагаються Вас зменшити в очах українського народу, але це їм не вдається. Свідоме українське громадянство знає, хто стоїть за плечима отих коників і розбивачів української єдності. Український народ тут і там знає, що Ви як ніхто інший з цілою чіткістю передбачуєте грядучі події й робите всі зусилля, як уряд. Голова Україн-

Капітан П.ОМЕЛЯНЕНКО

Погляди на майбутню війну

У світовій пресі часто появляються статті альянтських і німецьких генералів, що торкаються стратегії НАТО у майбутній війні. Якщо уважно розглядати подані у цих статтях думки провідних альянтських та видатних німецьких генералів, читач одразу помічає єдність поглядів цих генералів лише в одному, а саме: що майбутня війна почнеться з оборони. В питаннях будови самої оборони вони мають різні погляди.

Слідкуючи за думками видатних воєнних спеціалістів, можна уявити собі характер майбутньої війни. Початок її — це оборона на місці, або в глибині західноєвропейських держав, або на Піренеях. Потім надходить підкріплення — під цим треба розуміти американські збройні сили. До підходу їх, тили советської армії руйнуються альянтською авіацією і, нарешті, починається генеральний та переможний наступ — марш на Москву.

Таким чином війна для Заходу почнеться з оборони. Чому відразу ж не з наступу? Хіба не можна західному світові, який диспонує не менш як в три рази більшою технічно-індустріальною базою та населенням в 1 200 мільйонів, підготуватися до війни так, щоб ще на початку війни зім'яти советську армію та гнати її без зупинки на схід до Москви і до Уралу?

Чому обов'язково треба починати війну з оборони?

Для того, щоб почати війну відразу на глам советської армії, потрібні:

1. Перевага не тільки у технічному відношенні, але й у людському складі.

Треба починати наступ, маючи більшу кількість вояків, ніж її матимуть більшовики.

2. Можна і не дотримуватися цих норм, але при умові, коли наступ — у даному випадкові початок війни, почнеться раптово, так, як це було у війну 41-45 рр. Ми не знаємо справ-

жньої думки генштабу НАТО, але якщо базуватися лише на поглядах згаданих генералів, то можна прийти до висновку, що західні воєнні спеціалісти рахують, що ні одна з цих двох умов (концентрація техніки і чисельних армій до початку війни на сучасних кордонах ССРСР в Європі та раптовий напад на ССРСР) не може бути досягнута на початку війни. Тому зрозумілим стає їх ставка на оборону в першій фазі війни. Західних військових спеціалістів не лякає думка, що війна мусить початися від оборони. Всім відомо, що війна 1914-1918 рр. теж починалась з оборони. Як в першу, так і в другу світову війну переможцями виявилися лише держави, що мали значну перевагу у всьому — в техніці, сировинних ресурсах та в людях.

Дуже можливо, що в основі це буде вірним, але треба мати на увазі, що як в першу, так і в другу світову війну ворожим центром була Німеччина, геополітичне становище якої було занадто невідгидним. До того — відсутність стратегічних сировинних ресурсів для вороже наставлення цілого світу супроти безглуздя політичних ідей німців, сприяли їх розгромі. Фактично Німеччина не мала запілля, бо з усіх боків була оточена ворогами. У війні проти Німеччини стратегія „насамперед оборонятися — потім наступати“ не пошкодила церемозі альянтів. Правда, така стратегія привела до неймовірно величезних втрат з боку всіх ворогів Німеччини. Це, між іншим, пояснюється не якимись особливо надзвичайними видатними якостями німецького вояка як у бойовому, так і в організаційному відношенні.

Не раз доводиться чути, що люди, які цілували німецький чобіт за часів Гітлера, і тепер „зітхають“ за ним. Вони і досі розхваляють німецького солдата, як вояка, який вартий 5-х інших. Вони обожають німецьку організацію, особливо воєнну, і називають її ще „солідною пруською організацією“.

ської Національної Ради, щоб розбурхану груповими пристрастями українську еміграцію якось об'єднати. Цього боїться наш ворог та продажний український хам, який іде і завжди буде іти в фарватері українських ворогів.

Присутні на зборах, Пане Голово, з повним зрозумінням підходять до Ваших задумів і розпочатої Вами консолідаційної акції та заявляють Вам всесторонню підтримку у Ваших змаганнях.

ПРЕЗИДІЯ ЗБОРІВ

Торонто, Канада,
15. березня 1953 р.

До Головної Військової Управи Легіону
ім. Симона Петлюри

Присутні на Установчих зборах Кращої організації Легіону ім. Симона Петлюри пересилають Вам щиро братній привіт та побажання найкращих успіхів у Вашій праці, яку Ви добровільно взяли на себе.

Ми знаємо, що наші вороги, як рівно ж

наші політичні противники здають собі пілковито справу і значення такої організації для нашої революційно-визвольної боротьби. Тому вже тепер вони розпочали нечесну пропаганду проти нас, щоб нас понизити в очах українського громадянства на еміграції чи навіть скомпромітувати. Але ми віримо в те, що їм це не вдасться, бо свідомі патріоти державники в їхню пропаганду не повірять, а тим більше їм не повірять український народ та ті українці, які ще сьогодні змушені носити форму советського вояка. Ми віримо, що всі ті атаки спрямовані проти нас, будуть нас лише скріплювати та об'єднувати, бо це свідчить про те, що ми започаткували велику справу, яка наносить страх нашим ворогам та політичним противникам.

Ми тверді в своїй вірі, що правда за нами, а тому правда переможе! Щастя, Вам Боже у Ваших успіхах!

ПРЕЗИДІЯ Організаційних зборів
Торонто, Канада,
15 березня 1953 р.

Не в німецькій „геніяльності“ полягає їх початковий успіх у перших фазах війни як 1914-18 рр., так і 1939-45 рр. а в їх натурі, в їх психології загарбника. Не заслуга лише Гітлера в їх успіхах на початку війни. Ні! Це на протязі тисячоліття діяв їх загарбницький войовничий дух. Напасник, коли готується до нападу, то ретельно переглядає можливості нападу, і в цьому, власно кажучи, його перевага над жертвою, яка безтурботно собі спить. Так, не в „геніяльності“ німців, а в безтурботності його сусідів, у мирних почуттях народів, що знайшло собі відгомін і в планах генштабів, полягає причина, що завжди сприяла успіхові німців.

Але план напасника завжди був порушений, якщо йому не вдавалося раптово забити свою жертву. Так сталося і з німцями. Як тільки жертви нападу німців починали розуміти обставини, вони відразу ж починали організовуватися і бити німців. Тоді вже німцям не везло ніде, ні там, де було їх і менше, ні там, де вони мали рівновагу, ні навіть там, де вони були ще сильнішими.

Ось зразки. Англію німці не зуміли поставити на коліна і навіть не ризикнули зробити десант. В СРСР не дійшли до Москви свого часу, а під Сталінградом, де ще вони мали фактичну перевагу над більшовиками в усьому, вони були розбиті. Виявилося, що й советський солдат і, навіть, советська організація були вищими від німецького вояка та його генштабу. А далі пішли катастрофічні поразки німців на всіх фронтах. І тільки страх перед помстою за свої злочини примушував німців боротися. „Геній“ німецький тут не при чому. Це не їх „геній“ діяв, але це була завзята оборона не на життя, а на смерть схопленого на місці грабунку напасника.

Якщо йде мова про організацію німців, то треба сказати, що не вистачило у них розуму використати всю європейську промисловість, навіть не кажучи про людські резерви. А можливість була.

Далі. Якість німецького генштабу полягала лише в точності розрахунків, у ретельності складення планів війни. Одним словом, німці показали блискучий зразок технічних виконавців. Але душі у них не було. Не було у них геніяльності. Візьмемо їх план війни проти СРСР. Не має ніякого сумніву, що це був авантюрницький план „бліц-кригу“. Але якщо поважні німецькі генерали після війни валили вину на голову небіжчика Гітлера, то роздивимося які ж вони плани мали.

План Бравхіча — дійти десь до середини України, Білорусі і там зупинитися на зимовку. Коли поглянути на мапу і провести лінію фронту на зиму 41-42 рр. яку пропонував генерал Бравхіч, то побачимо, що вся лівобережна Україна, східня (від Смоленська) Білорусь залишилися би в руках більшовиків. Себто, індустриальні райони і найголовніші залишалися би на їх боці. І це великою мірою сприяло б оборонноспроможності СРСР. Крім того у більшовиків зосталося б більше війська, бо не було б „Вяземського“ та „Брянського“ котлів, більше амуніції, вогневої техніки і, крім того, моральний дух підвищився б як у військових, так і у цивільного населення. Нема сумніву, що боль-

шевики повели б зимовий наступ вже у більших розмірах і краще організований, ніж це було під Москвою зимою 41-42 рр. Крім був би в руках советської армії. І весняний наступ німців 1942 р. був би менш ефективний, ніж похід на Сталінград та на Кавказ.

На Москву, як показали бої 1941 р., нема чого було і сунутися. Залишався той самий шлях на південний схід. Але опір советської армії вже був би жорстокіший і напевно чим німці тоді добралися б до Ростова.

Стратегія послідовних ударів, за тих умов, коли німці мали небезпечний захід, це стратегія, що зарані була приречена на загибель. У них єдиним порятунком було переведення „бліц-кригу“. У цьому випадку, якби німці мали якусь політичну ідею, що відповідала б дійсним інтересам поневолених народів у СРСР, їм, може, і посміхнулося б „воєнне щастя“. Але де їм до якихось політичних ідей! Голови були забиті расовою ідеєю, ідеєю гегемонії німців.

Другий варіант війни, який пропонував генерал Роммель — це вихід на тили не тільки СРСР, а навіть Англії, через Єгипет, Аравію, Персію — був зовсім божевільний. Коли їм не удалось довести коротку дугу до Сталінграду, то на великій дузі вони потерпіли б повне фіаско і розгром Німеччини був би докочаний ще на початку 44 р.

Як бачимо, німецький генштаб опинився під час серйозної проби не на належній височині у всіх відношеннях.

Ми навмисно відійшли від теми, щоб довести читачеві, що Німеччину рівняти з СРСР не можна і тому не треба сподіватися повторення фаз війни 39-45 рр.

Не треба також думати, що генштаб альянтів, виробляючи план майбутньої війни, ставить знак рівняння між СРСР і Німеччиною. Розглядаючи замітки в газетах, можна констатувати, що до цієї проблеми альянти ставляться серйозно і тому підготову до війни вони провадять у набагато більших розмірах, ніж це було під час війни проти німців.

Для того, щоб розбомбардувати німців, їм було досить 2-3 роки підготовки. Але Німеччина це не СРСР і Китай. Розбомбардувати їх так, як Німеччину, не легко. Простори занадто великі. Індустриальні бази СРСР знаходяться не поруч, як Німеччина, коло Англії. СРСР не буде мати іншого ворога, як Захід. Якщо альянтам і вдасться втягнути Японію до війни, то на неї є Китай, який завжди зв'яже по руках і ногах всю японську армію і ще буде спроможний виділити людські резерви і для СРСР.

Це все відомо Заходові, тому тут поважно і без непотрібного поспіху готуються до війни. Зараз провадиться накопичування величезних матеріальних ресурсів. Можна сподіватися, що коли процес накопичування цих ресурсів буде закінчений, почнеться організація самих армій, і від того, яка буде кількість вояків, буде залежати і план переведення війни.

Європа, за найкращих умов, укуні з Туреччиною, Югославією, Грецією і Іспанією може виставити супроти СРСР армію, що за чисельністю буде дорівнювати советській армії. Коли до цього додати кількісну техніку, не меншу,

але набагато більшу від советської, то тоді нема чого і турбуватися. Захід не тільки буде спроможний оборонитися на початку війни, але навіть одразу почне тиснути на большевиків і відпихати їх на схід. Вихід на поле бою всієї американської армії через півроку, найбільше через рік, прислужиться цілковитій поразці советської армії.

Ми не знаємо, чому саме в пресі пишуть так не про наступ, а про оборону на початку війни. Можливо, що нема надії, щоб сама Європа виставила армію, що дорівнювала б кількісно советській. Які причини перешкоджають цьому? Чи відсутність зорганізованості самих європейців; чи ненадійність на бойовий дух мобілізованих; чи, просто, неможливість за короткий час спорядити технічно такі великі маси людей? Коли так, то видно, що турбуються насамперед про оборону. Здержати советську армію, розбомбардувати її тили, деморалізувати на советській стороні все, а потім вже з прибуттям американських військ перейти до наступу.

Гострим питанням є лінія оборони. При наявності чисельних армій можна оборонятися на закріплених рубежах. Тоді, навіть прориві лінії фронту та просування ворожого війська можна легко локалізувати діями міцних резервів головного командування. Але це вимагає чисельних армій. Що ж робити, коли їх не буде? Природно, що у такому випадкові малочисельність армій треба компенсувати технікою. Можна здержувати советську армію комбінованими акціями техніки і людей. Можливо, що прийдеться відмовитися від судильної лінії фронту і прийняти систему укріплених районів на шляхах советської армії. Але для цього треба мати занадто рухливі резерви війська, які повинні допомагати тому чи іншому укріпленому району. Така система дуже цікава, вона не потребує кількості людей, але технічних засобів треба мати багато, і саме головне — дуже великого оперативного мистецтва генштабу.

Існують погляди на можливість затримки советської армії на рубежах послідовно, завдаючи їй багато втрат при своєму відступі. Такими засобами, можливо, розраховують зовсім послабити советську армію і вже з останнього рубежа, на якому повинна надійти підмога американців, провести контр-наступ. Цей варіант подібний до початку війни в Кореї, коли північно-корейська армія зарвалася занадто вперед, була виснажена і вже не змогла чинити опір свіжим десантним американським частинам.

Але цей варіант при всій його привабливості, може бути дуже небезпечним. Рубежі звичайно будуть на Ельбі, Райні, на Марні і останній — на Піренеях. Якщо допустити советську армію до Райну, навіть до Марни, і там її затримати, то це ще півбіди. Ну, а коли європейська армія відкотиться аж до Піренеїв, то ми позволимо собі сказати, що шансів на успіх Захід матиме дуже мало, можливо, що зовсім не матиме.

Ми доказували вище, що ССРС не є Німеччиною і що, коли німці на початку війни просувалися наперед, то їм прийшлося повернутися і назад. Але ССРС, захопивши всю Німеччину, Данію, Голландію, Бельгію, Італію і

Балкани, отримає в спадщину велику індустріальну базу, яку він почне відразу експлуатувати. Якщо авіація американців буде її руйнувати, то він її перевезе до себе. Большевики щодо перевозки фабрично-заводських установок мають непогану практику з минулої війни.

Якщо припустити, що європейська індустрія під час війни втратить 50% своєї потужності, а індустріальна спроможність ССРС буде дорівнювати 50% спроможності європейської індустрії, то колосальні людські ресурси Китаю, армії сателітів, стануть занадто грізною силою для самих американців. До цього треба додати, що навряд чи уведе штаб європейської армії за Піренеї всі свої армії. Треба буде сподіватися розкладу їх та їх масової здачі до неволі або просто дезертирства солдатів додому.

І останнє. Просування советської армії до Піренеїв приведе до морального розкладу народів Малої Азії та Північної Африки. І тоді вже американцям не вдасться зробити ні прямого наступу від Піренеїв, ні успішної десантної операції десь на якому-небудь узбережжі.

Звичайно, нами взяті за розрахунок найнесприятливіші умови для армії Європи. Однак, навіть коли б советська армія повесла б у цих перших боях за рубежами величезні втрати, але б досягла Піренеїв, то й тоді ситуація буде не дуже сприятливою ні для європейської армії, ні для американської.

Завдавати большевикам серйозних ударів одноразово і на Піренеях, і на Кавказі, і на норвезькому кордоні, американці не зможуть. Це привело б до розпилення їх армії та техніки.

Тому у пресі Заходу все частіше чути голоси за стримання советської армії на сучасних кордонах.

Із усього нами сказаного видно, що доки Захід розгойдається та поведе наступ на советську армію, пройде досить багато часу і якщо большевиків десь на якомусь рубежі і затримують, то цей рубеж буде по суті територією західної Європи і війна набере позиційного характеру лише на деякий час. Дуже можливо, що розпал війни станеться на території західноєвропейських держав, а не на території ССРС і весь її тягар ляже на рамена західних європейців.

Який з варіантів війни буде прийнятий штабом європейської армії — не відомо. Це залежатиме від різних обставин. В усякому разі, штаб західної армії, якщо і прийме оборону за початкову фазу війни, але буде її провадити в життя з розрахунком на створення умов, що примусили б советську армію та її генштаб стати підлеглими волі генштабу західноєвропейської армії. Якщо так станеться, перемога буде забезпечена за альянтами.

Підсумовуючи наші думки, ми приходимо до висновку, що:

1. ССРС значно сильніший за Німеччину гитлерівську у військовому, технічному та політичному відношеннях, тому й підготовка до боротьби з ним провадиться в більше широкіх масштабах, ніж у другу світову війну проти німців.

2. Не треба сподіватися повторення історії початку війни на східному фронті 1941 року. Німці мали наступальний план війни від само-

(Закінчення на 8-й сторінці)

Майбутні національні армії

Іс'янци ГАСАН

У „Штурмі“ ч.2 капітан П. Омеляненко сміливо підняв актуальне пи-

танннчостання майбутньої української армії. Проблема розчленування імперської армії й створення з її визвольних людських контингентів зовсім нових народніх армій — насправді, дуже складна. Але практичне вирішення її — неминуче. А тому ця проблема є однаковою мірою актуальною для всіх військових фахівців — представників уявлених російською імперією народів.

Деяка частина наших фахівців — вже була виконавцем, або свідком подібної цікавої й сміливої діяльності: за відомим „Наказом ч.1“ було розформовано армію першої російської імперії. З її уламків почалося формування національних армій. І дві обставини, раптом, перешкодили успіхам нашої праці: ми не змогли свою Ризьку Дивізію і свій корпус (з румунського фронту) перекинути до Ідель-Уралу, бо не мали зв'язку з генеральним штабом та урядом України. Правда, деякі невеликі формування співдіяли з українським військом. Наприклад, одна з наших груп постачала українців зброєю.

Друга несподіванка — вихід на арену большевиків. Вони швидко опанували мережею залізничних шляхів та складами зброї.

Армію другої російської імперії розвалюватимемо за „Наказом ч.2“, вже додаючи до нього нові статuti унутрішньої служби національних армій, і співпрацюючи з усіма нашими сусідами. Тільки при дружній співпраці зможемо усунути небезпеку — вихід на арену прихильників третьої імперії.

„Молоду давнину“ — советську армію, в якій „дышат плесенью старые средневековые принципы палочной дисциплины“ може зліквідувати лише новий принцип демократизованих, національно визвольних армій, складених з тих же колишніх советських солдатів та офіцерів, принцип будівництва армії без палочної дисципліни та казармової муштри.

Сучасним теоретиком й ідеологом демократичної еволюції регулярних армій є талановитий англійський фельдмаршал Монтгомері. Думки Монтгомері не є випадковістю: таких особистостей якою є Монтгомері висуває на арену дійсності загальний процес розвитку цивілізації.

До цього часу перемогали лише ті армії, що несли на своїх прапорах спокій своєму народові. Але ця епоха вже минає. Тепер зможе перемогти лише та армія, що понесе на своїх прапорах спокій всім народам світу.

Вирішальним елементом перемоги є солдат. Самовідданість воїна є вихідною з певної і зрозумілої йому та його рідним ідеї: любов до ближнього свого штовхає його на подвиг. А тому воїни національно-визвольних армій будуть найбільшми, самовідданими воїнами у наступній війні. Для такого воїна „палочная“ дисципліна не потрібна: вона його ображає. Щоб врятувати

Цю статтю, надіслану нам з Туреччини видатним військовиком — Ідель-уральцем, друкуємо порядком дискусії, що її розпочав на сторінках нашого журналу капітан П. Омеляненко статтею „Майбутня армія.“ — Ред.

ближніх, на ворога він кидається без „повуканій“. Навпаки: офіцеру іноді

тяжко утримати свого вояка від передчасного героїчного вчинку.

Палочна дисципліна в арміях, що замінює собою ідеї та свідому народню дисципліну, народилась в епоху ляндскнехтів. Тоді, вояки — два рідних брата, бились один проти другого: один — за інтереси Швайцарії, другий — за інтереси Райна. Інша форма палочної дисципліни витворювалася у поставалих імперіях, коли і людей полоненої нації треба було примушувати битися за чужі для них інтереси цієї імперії. Ця палочна дисципліна зайняла своє місце в наші дні в головах не тільки генералів, як абсолютна доктрина, але й політично-суспільні діячі дивляться на цю застарілу звичку як на „неминуче зло“.

І ось, віками проливається кров солдатів, мислення яких спаралізоване шоком від застрашування, від муштри, від барабанного тріску. Це тому, що війна провадиться проти свободи цілих народів.

Певно, що було б помилковим гадати, що сучасні армії існуючих нині держав зможуть радикально змінити принципи, на яких побудовано їхній статут унутрішньої служби. Бо ці статuti являються їхньою духовою цінністю і національною традицією. Запровадити такі революційні зміни в армійському організмі тоді, коли ворог зухвало вимагає зброєю перед рідними кордонами — неможливо.

За 35 років існування советської армії, червоні лідери змінили багато принципів за якими вони будували свій статут. Але вони це робили не в бік демократизації порядків, а навпаки: вони спускалися на гальмах з дуже високої гори, куди забралися, щоб одурити, свого часу, солдатів своїм „демократизмом“. „Наказ ч.1“ був виданий і винайдений не большевиками. Він був твором неросійських демократів, але большевики використали його й паралельно з скріпленням другої імперії, робили відступ у бік середньовічних принципів ляндскнехтизму.

На порядку денному наших днів стоїть питання визволення наших народів. З цього постає проблема: як це зробити?

Відповіддю може бути: „є лише один спосіб“ — зліквідувати палочну дисципліну советської армії, що сковає свідому свободу особистості солдата й офіцера. Далі — розчленування армії на національні групи, діючи за принципом: „один — за всіх, всі за одного“, й творячи національно-визвольні армії України, Балтійських держав, Білоруси, Кавказу, Ідель-Уралу, Туркестану і, звичайно, нової національної Росії.

Але належить твердо знати й глибоко усвідомити, що:

а. Ми будемо творити лише народні армії, тобто, абсолютно демократичні.

6. Нову Росію створять Алексінські, ане Хольмстони або князі Белозьорські. А тому наші армії будуть тимчасовими бо, коли не буде агресора — тоді не матимемо потреби утримувати дорожкоштовні армії. Адже армія з'їдає половину прибутків кожної родини.

в. Падіння другої російської імперії стане початком нової епохи в історії людства: почнеться епоха морального відродження. Лише нерозумні можуть лякати Європу „китайською небезпекою“. Там відбуватиметься те саме, що й у нас.

г. Ми зробимо велику помилку, якщо копіюватимемо статuti вже існуючих армій. Історичний розвиток приписує нам стати піонерами майбутньої демократизації військових організацій. Ми мусимо вже негайно приступити до написання проєктів своїх власних статутів.

Нема сумніву, що наші національно-визвольні армії творитимуться в умовах швидко біжучих обставин, „у пороховому диму“. А тому, зарані написані статuti на різних мовах народів СРСР треба видрукувати і поширювати в совєтській армії одразу з початком війни.

Бажаючи нами і нашими народами незалежності ми зможемо досягнути лише тоді, коли зуміємо заграли вирішальну роль в перемозі над большевизмом. Мусимо усвідомити, що разом з народами, які ми репрезентуємо, ми нестимемо головну відповідальність за зайве кровопролиття у майбутній великій війні.

Наш статут унутрішньої служби

1. З виходом нашого війська на рідні землі — життя солдатів у казармах скасовується. Поза бойовою діяльністю солдат мусить жити в родині, як і кожний громадянин. Лише сиріт і дальніх держава забезпечуватиме гуртожитком.

2. Військові привітання („отданіє честі“) скасовуються. Знайомих і товаришів по службі вітається за національними звичаями. Накази начальства видаються в умовах ділової атмосфери: щоб підлеглий міг сприймати вдумливо й спокійно, без усілякої „в струнку“ і без усіляких відхилів з „переворотами“.

3. Офіцери та генерали являються інженерами військового мистецтва. Їхній авторитет підтримується перш за все ними самими: знанням своєї справи й чесністю. Покарання на підлеглих вони не накладають.

4. Порушників військової національної дисципліни передається під суд честі: рядових — до ротного суду, сержантів — до батальйонного, офіцерів — до полкового, генералів — до народного. За злочини відповідають перед польовим трибуналом.

5. Всі військовики отримують особливі військові пашпорти, рядові — у полку, сержанти — від бригади або дивізії, офіцери — від корпусу або армії, генерали — від військової ради. Всі військовики, включаючи і рядових, мають право провадити вільний час, там де вони хочуть, якщо їхній підрозділ не несе службу.

6. Військові частини формуються за національними і територіальними принципами. Заробітня платня видається відповідно знань і досвіду.

7. Поза службою військовики користуються однаковими громадянськими правами не

зважаючи на ранги. Матеріальне забезпечення має бути вищим за совєтське.

8. При вишкoлі війська „муштра“ не має місця. Її мусить замінити спортове тренування, науково нормоване і під наглядом лікарів.

9. Години вишколу не повинні перевищувати 6-ти годин на добу (тактичні маневри іноді становитимуть виняток, але в кінці забезпечуватимуться більш довготривалим відпочинком, а під час маневрів — особливим харчовим приділом).

10. Участь військовиків у політичних організаціях забороняється. Запроваджується єдиноначальство, запроваджується викладання народного мистецтва.

11. Сотенні клуби, полкові, визволяються від совєтського насилля й аскетизму: вони мусять стати армійськими вогнищами піднесення культури військовиків. Шпигуновані буде покладено кінець: солдати можуть запрошувати до клубів своїх рідних і знайомих. Останніх треба зустрічати як бажаних гостей. Неповажати знайомих солдатів — значить виказувати неповажання до самого солдата.

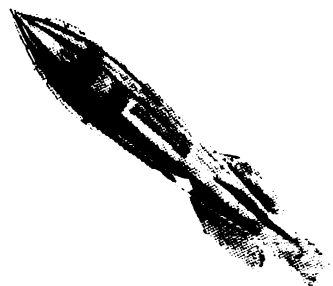
12. Немає жадної необхідності штучно прив'язувати офіцера до солдата та казарми. Він відповідає перед власним сумлінням за довірений йому підрозділ, він організовує життя своїх підлеглих. Служба офіцера не мусить оцінюватись кількістю годин „перебування в частині“. Якщо підрозділ добре підготований — офіцер може бути вільним. Офіцери можуть брати участь у спортивних і культурницьких організаціях. Висловлювання своїх політичних поглядів не являється „втручанням у політику“, або „партійністю“.

Тут ми запропонували увазі читача приклади наших принципів демократизації наших майбутніх національних формацій. На наш погляд, кожна національність писатиме свій статут унутрішньої служби, виправляючи і деталізуючи ці принципи, достосовуючись до характеру та звичаїв свого народу.

Немає жадної необхідності творити якісь тайни із священої правди. А тому видрукуювши статuti, ми мусимо розпочати їх поширення в лавах совєтської армії. Добрі діла треба робити відкрито.

Хай вони, колишні і майбутні наші друзі — совєтські солдати та офіцери знають, у чому полягатиме суть визволення з пазурів червоної деспотії.

Надзвичайну увагу належить звернути на тексти майбутніх присяг. Обов'язок перед власним сумлінням та перед національним законом визволеної країни мусить лягти в основу змісту нових присяг.

СОВЕТСЬКІ КАДЕТИ

Генерал Ігнат'єв виховує військову аристократію

Сьогодні рідко зустрінете молодого советського офіцера, що їсть рибу, користуючись ножом, або не обурюється з того, що йому до столу не подали серветку. Мораль революційних часів, коли на керівні посади в армії вибирався талановитий, але не виховані царські унтер-офіцери, зникла. В советській армії звертають велику увагу поведінці офіцера у високому товаристві, етикетові. У 105-х кадетських школах діти — майбутні військові аристократи, навчаються гарних манер.

Вихователем аристократичного духу та манер є колишній граф, командувач царської гвардії, флігель-ад'ютант імператора, царський військовий аташе в Парижі, а нині — советський генерал-полковник Олексій Ігнат'єв.

Фрак і смокінг, що ще недавно був трактований як капіталістичний пережиток, входять тепер у советське життя.

„Тяжело в учбе — легко в бою“ — такий плякат красується на найвиднішому місці в кожному т.зв. суворовському або нахимовському училищі.

У суворовських училищах виховуються офіцери для армії, у нахимовських — для військової флотії. Училища організовані на зріць колишніх царських кадетських корпусів. Уніформа дітей — така сама, як була й за царя, лише на ремінній пряжці замість двохголового орла вписано п'ятикутну зірку, серп і молот.

Погляди на майбутню війну

(Закінчення з 5-ї сторінки)

го її початку, але західні держави, згідно поданим до цього часу відомостям у пресі, на початку війни розраховують лише на оборону.

3. Майбутня війна безперечно, набере деякий час, можливо і досить довгий, характеру позиційної війни. Не виключена можливість переведення позиційної війни протягом перших місяців, за умов, коли європейська армія буде спроможна ще до підходу головних сил армії США, затримати советські збройні сили на лінії сучасних кордонів. І хоча б арміям західноєвропейських держав пришлося б відступати до останнього стратегічного рубежа на Піренейях, то навіть і там, а можливо, що й ще на якомусь іншому попередньому рубежі, обидві воюючі сторони будуть змушені перейти до позиційних форм війни. Тому українським військовикам не пошкодило б ознайомитися з формами та методами позиційної війни 1914-1918 рр.

4. Найкращий шлях до перемоги на полі бою — наступ. Але специфічні умови розташування західноєвропейських держав (віддалі США від Європи на кілька тисяч кілометрів) диктують перш за все, не кажучи вже про інші причини, провадити початок війни методом оборони.

Фланги — Норвезький та Турецький фронти — гратимуть по суті ролю відтяжних пластирів, з метою послаблення советської армії на головному відтичкові фронті в Західній Європі.

Все це зазначено з чисто військової точки зору. Існує ще один елемент, який інколи являється головним фактором перемоги або поразки — це ідея війни.

Але про це писатимемо у наступній статті.

Ще минулого року до кадетських училищ приймалися восьмирічні хлопчики й термін навчання становив десять років. Але досвід показав, що діти тужили за родинними й їхні роки були недостатніми для вивчення мудрости „Питань Ленінізму“ Сталіна, „Історії комуністичної партії“ та військових фахів, що їх передбачає план навчання. Недавно переведено реформу. Перш ніж потрапити до училища, дитина мусить на відмінно закінчити 3 класи початкової школи. Маючого 10 років учня приймають до суворовського або нахимовського училища. Термін навчання в училищах одночасно зменшено на 3 роки й він тепер становить 7 років.

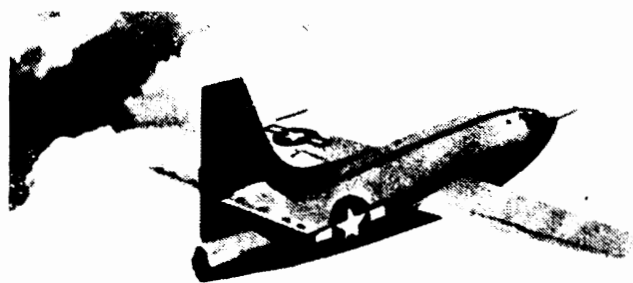
Найголовнішим законом виховання є ізоляція кадетів від усього іншого оточення та від родини, яку кадет може відвідати лише двічі на рік — 1 тиждень відпустки на Новий рік та 2 тижні відпустки влітку. План навчання в суворовських училищах може здивувати навіть добре військовоосвіченого європейця: поруч з нормальним вивченням математики, фізики, хемії та чисто військових дисциплін, велику увагу надається вивченню чужоземних мов. У суворовських училищах в Сибірі та на Далекому Сході обов'язково вивчаються японська, китайська, індійська й інші мови. В училищах на Кавказі та в європейській частині СРСР вивчаються англійська, німецька, французька, єспанська, турецька та арабська мови. Наприклад, минулого року випускники Тульського суворовського училища на кінцевих іспитах читали реферати про стратегічні операції у другій світовій війні — „Сталінградська битва“, „Штурм Берліну“ і... „Висадка союзного війська в Африці“ в чужоземних мовах. Запрошені на ці реферати члени військових місій (аташе) закордонних держав були вражені бездоганним знанням мов.

Географія та історія „капіталістичних“ країн кадетам викладається з комуністичного штандпункту. Велику увагу звертається на національні і соціальні протиріччя в окремих країнах. Знання чужоземних мов доповнюється вивченням національних культур, мистецтва та історії літератури країни, мову якої вивчає кадет. Головні твори закордонних письменників читаються і вивчаються (наприкл. поезії) в оригіналі.

Навчання в суворовських училищах будується на засаді: советський офіцер мусить бути вишколеним краще ворога не тільки на полі бою, але й на дипломатичній службі й у високому товаристві. Кадетів обов'язково навчають грі на форте'яно. В училищах виступають з концертами найкращі оркестри СРСР. Кадет мусить вміти добре танцювати 24 танки, починаючи від па де-катру, вальсу й закінчуючи наймодернішими західними танками. Кадет мусить знати 12 аристократичних ігор у карти.

Наведевий приклад з суворовськими училищами говорить, що в країні „безкласового суспільства“ виховується каста майбутньої військової аристократії й що московський комунізм є достойним спадкємцем російської імперії, створивши кадетські корпуси на зріць царських, але більше змодернізованих.

С.С.

Посилена розбудова Тихоокеанської військової флотії СРСР

На сучасну пору советська військова флотія на Тихому океані складається з 2-х лінкорів — „Ленін“ та „Красная Сибір“, неповністю збудованого авіоносця, 4-х легких крейсерів, 6-х тяжких крейсерів, п'ятих лідерів-есмінець, 43-х есміньців, 25-х міновосців, 374-х (!) підводних човнів та великої кількості менших одиниць. Всі підводні човни споряджені „шнорхелями“, що дає їм можливість провадити понадалі рейси в підводному плаванні. Середні й великі підводні човни мають поза тим по одній так званій „Пергідроль-турбіні“, й спроможні у плаванні під водою розвивати швидкість 25 вузлів на годину (понад 45 кілометрів!). Що з потужністю советської підводної флотії не можна не рахуватися, говорять, наприклад, факти, що протягом останнього року на всіх просторах Тихого океану, навіть у самого узбережжя США, помічалася присутність підводних човнів „невідомої“ національності. На велику увагу заслуговують передача советами коло 500 підводних човнів з Балтики та Чорного моря червонокитайському урядові та розбудова опорних пунктів-баз для підводних човнів та китайському узбережжі.

Одразу після відкриття каналу Волга-Дон, користуючись ним, з Чорного до Північно полярного моря було перекинуто одну флотілію підводних човнів (під командуванням контр-адмірала Звєньєва). Влітку 1952 року цю флотілію разом з трьома іншими, та разом з двома тяжкими крейсерами, шістьма есмінями, за допомогою нового 13 000-тонного криголаму було перекинуто Північним Морським Шляхом на Далекий Схід й приписано до нових опорних пунктів на узбережжі Берінгової протоки, на Камчатці та Сахаліні.

Одночасно в район Амбарчик-Авалір (на Чукотському півострові) перекинуто військові з'єднання, спеціально вишколені для провадження дій в умовах полярної зими. Чисельність новоприбулого спеціального війська становить коло 150 000 осіб. Сюди ж перекинуто потужні авіаційні з'єднання.

Треба згадати ще швидку розбудову 12-х опорних пунктів на червонокитайському узбережжі, останній з яких лежить майже супроти острова Гайнан. Мова йдеться про опорні пункти для підводних човнів. Советські морські офіцери й інженери постійно відвідують китайські порти, вивчаючи їх з метою розбудови.

Під час першого етапу останньої війни совети не мали можливості приділяти велику увагу розбудові Тихоокеанської флотії. Було закінчено будівництво крейсерів, есміньців та підводних човнів, закладених ще до початку війни. З Тихого океану Північно Морським Шляхом були перекинені до Мурманська 2 есміньці та 6 підводних човнів. Але коли 1943 року стало ясно, що німці будуть вигнані

з території СРСР — на советських корабельнях Далекого Сходу з шаленими темпами приступили до будівництва нових військово морських одиниць. Певно, що вже тоді советський уряд перелбачав ті протиріччя, що постануть після війни між СРСР і „капіталістичним світом“.

Вся увага одразу була звернена на розбудову саме Тихоокеанської флотії. Далекосхідні корабельні були одразу забезпечені найкращими фаховими силами та сировиною. В Советській Гавані у вересні 1948 року було закінчено будівництво повнадпотужної корабельні, яка від того часу безперервно працює на три зміни на добу. Вже 1949 року на корабельні працювало 22 000 осіб. Корабельня спроможна будувати лінкори й авіоносці. Трохи меншою є корабельня в Александровську на схід від Владивостоку. Новозбудована корабельня в Ніколаєвську на Амурі посиленіми темпами продукує підводні човни та невеликі одиниці надводного плавання. Тепер цю корабельню розбудовується і вона будуватиме крейсери. Всі корабельні пов'язані подвійною залізничною колією з центральною трасибірською магістраєю.

Від 1945-46 рр. всі далекосхідні корабельні день і ніч працюють для розбудови Тихоокеанської військової флотії. Якщо дві корабельні у Владивостоку та корабельня у Ніколаєвську будують лише підводні човни та невеликі одиниці надводного плавання, то стара, але тепер ширше розбудована корабельня у Комсомольську, будує крім підводних човнів також і крейсери та есміньці. Будівництво останніх, так само як і менших одиниць, від 1945 р. провадиться секційно, що свідчить про швидкість будівництва. Наслідком такої організації праці, довійськові довгі будівельні терміни тепер зменшилися на 35%(!).

Корабельня в Советській Гавані закінчує будівництво двох нових лінкорів по 55 000 тонн та одвого авіоносця на 36 000 тонн. Будівництво було закладено в осени 1948 року. Лінкори будуть повністю збудовані вже цього року. Авіоносець має бути закінченим наступного року. Часткова затримка в побудові цих одиниць є нормальною річчю, як при будівництві кожної зовсім нової конструкції. Тепер індустрія, що постачає будівництво, набула вже досвіду, постачання матеріалами й деталями витримує критику й наступні нові кораблі будуватимуться швидше.

Новобудовані на далекосхідних корабельнях бойові одиниці озброюються найновішою технікою. Поруч з гарматами кораблі мають на своєму озброєнні ракетну зброю та т. зв. літаючі торпеди.

Покищо на советському Далекому Сході ще не зроблено бойового торпедного стрілу але, як видно, СРСР до цього готується шаленими темпами.

Р.Р.

Українська революційно-визвольна боротьба вимагає відважних, сильних духом і характером, солідарних, товариських, дружніх і злютованих борців.

ВОЯЧЕ, ставай до лав Легіону Симона Петлюри!

35 років тому

За ініціативою українських воєнно-морських чинників, Центральна Рада ухвалила 14. 1. 1918 р. „Тимчасовий закон про флоту УНР“. Оголошено його шойно 13. березня 1918 р.

В частині першій цього історичного закову читаємо: 1. „Російська Чорноморська фльота, воєнна і транспортна проголошується фльотою Української Народньої Республіки і виконує обов'язки охорони побережжя і торгівлі на Чорному і Озівському морі“.

Параграф 4: „Українська Народня Республіка переймає на себе всі зобов'язання російського уряду щодо Чорноморської фльоти і щодо утримання фльоти та портів“.

Параграф 5: „З часу проголошення цього закову всі російські воєнні й торговельні кораблі на Чорному і Озівському морі підносять український прапор“.

Цей закон надзвичайної державної ваги для того часу, у своїй першій частині стверджував стан речей, який вже був фактично на чорноморській фльоті завдяки ініціативі та праці передусім національно-свідомих моряків і вужчих старшин.

20. квітня полковник Болбочан із своїми Запорозжянами поперед німців прорвав фронт червоних на Перекопі і 22. квітня захопив ст. Джанкой, 25-го — Симферопіль, а Гордієнківський кінний полк з'явився того самого дня в Бахчисарай. В Севастополі команди обох дредноутів „Воля“ та „Катерина Велика“ рішили вибрати єдине командування фльотою, і щоб це командування наказало піднести всій українській фльоті український прапор, виконуючи закон-наказ Центральної Ради.

Це було 29. квітня 1918. р. Чудовий день. Севастопольський рейд вилискував, як дзеркало. О год. 16. флягманський корабель Чорноморської фльоти — лінійний корабель „Юрій Побідоносець“, з наказу команданта фльоти підніс сигнал:

„Фльоті піднести український прапор!“

Опали червоні плахти. На більшості кораблів почулась команда „стати до борту!“. На цю команду, по-старому, як це було на боевій Чорноморській фльоті, стали моряки вдовж борту, обличчями до середини корабля. „На прапор і гюйс—струнко!“, „Український прапор піднести!“

На пілій великій фльоті Чорного моря залопотіли в повітрі синьо-жовті полотнища.

Для історії української фльоти цей день 29. квітня 1918 р., коли о год. 16. ціла українська фльота виявила свою приналежність до Батьківщини, став найвидатнішим днем української державної фльоти і Святом Українського Моря.

Святослав ШРАМЧЕНКО

капітан-лейтенант УДФ.

З історії Української Державної Фльоти (Короткий нарис)

Море — це зв'язок з цілим світом. Морем проходять обмін культурними цінностями. Морем відбуваються найбільші перевози товарів. Море виховує пілу клясу моряків — людей підприємливих, відважних, що не бояться смерті, бо служба морська небезпечна і під час війни, як і під час миру. Завдяки морю постави і багатілі такі держави, як стародавня Греція, Рим, Єгипет. Лише морю завдячують свою могутність та багатство Англія і США.

З цього погляду Україна має всі дані бути морською державою. Південь її обмиває наше Чорне море — Козацьке море. Маємо довге побережжя Чорного моря, що тягнеться від гирла Дунаю через Кримський півострів до порту Туапсе на чорноморському побережжі Кавказу з рядом добрих портів, з яких головним воєнним портом є Севастопіль. До цього доходить побережжя Озівського моря і вихід української держави через Кубань на Каспійське море.

Наші воєнно-морські традиції зв'язані не тільки з Чорним морем, але теж і з Каспійським. Обидва ці моря входили в засяг заінтересувань української держави княжих і козацьких часів, як також у часи визвольних змагань 1917-20 рр.

Постання нашої воєнної фльоти сягає до перших часів формування нашої державності. Воєнний корабель княжих часів був великий, що містив 40 осіб; був вироблений з одного пня дерева, мав керму, шогли та вітрила, але головною рушійною силою були весла. Наші перші походи на Крим, у Малу Азію, Візантію, на Каспій відбувалися, як подає український літопис, у IX-X вв. Відомі походи в 909-910 рр: 15 кораблів, в 907 р. — 200, а в 913 — 500 кораблів. Кораблі на Каспій ішли або Волгою, або Доном, а з Дону перетягали їх сушею, „волоком“, до долинної Волги. Відомий похід за Ярослава Мудрого Прип'яттю на мазовцян. У 1034 р. відомий похід князя Володимира Мономаха на Візантію.

Першу вістку про козацьку воєнну флоту маємо з 1492-го року (напад на татарський корабель під Тягинєю). Українська козацька фльота розвинулась у 16-ому віці. Козацькі човни (чайки) були на 20 м. завдовжки, 3-4 м. завширшки, 2-5 м. заввишки. Кіль і ребра були з липового або вербового пня, а на них набивали дошки. На човнах були шогли з вітрилами та дві керми. Човен мав 20-30 гребців, 50-70 людей залоги, т. зв. „водяних козаків“, і 4-6 легких гармат. Швидкість чайки досягала 15 км-год.

Відомі походи козаків на Очаків (1545 р.), Козлів (1567 р.), Килію (1612 і 1605 рр.), Царгород (1615 р.), Варну (1606 р.), Білгород

(1606 р.), Кафу (1614 р.), Синоп і Трапезунт (1615 р.), до гирла Дунаю (1609-1613 рр.) Розквіт українських морських походів — Варна (1620 р.), Царгород (1620 і тричі в 1624 р.), малоазійське побережжя (1625 р.) Однак тоді польський уряд, що боявся війни з Туреччиною, вибудував Кодак (1635 р.) і кількасот козаків переніс під командування отамана Голки на Балтійське море на боротьбу із шведами. Після 1638 року запорозькі козаки беруть участь у морських походах донських козаків.

Гетьман Іван Мазепа допоміг запорожцям у 1696-97 рр. збудувати 70 морських човнів, щоб ними запорожці виправлялися на побережжя Криму.

Після зруйнування Січі запорожці не поклають воєнно-морського ремесла, але їх походи відбуваються тільки з наказу московського уряду, що використовує запорожців при творенні своєї фльоти (1787, 1796 рр.). Відомі походи отамана Антона Головатого (1787 р. Анджаи і Яселін, 1788 р. Бендеря, 1790 р. Кілія та 1796 р. на Персію) в часи, коли йому підлягала вся каспійська воєнна фльотилія. У 1825 р. 2-й Дунайський Запорозький Полк повніть бойову службу на кораблях дунайської фльотилії.

З часів царської Росії маємо згадки про колишню українську самостійну державну флоту в назвах деяких кораблів царської фльоти („Гайдамака“, „Запорожець“, „Кубанець“, „Україна“, „Кубань“, „Київ“).

З розвалом царської Росії в російській чорноморській фльоті зразу ожила українська традиція. У березні 1917 р. постанала Чорноморська Генеральна Рада, де провід взяли українці-старшини та матроси чорноморської фльоти, які були в українській тайній організації „Кобзар“, що існувала вже від 1905-го року. Під впливом цієї Чорноморської Ради частина кораблів піднесла український прапор і до листопада 1917 року цей прапор мав на шоглах половина чорноморської фльоти. На Каспії існувала — Українська Рада Каспійської фльотилії, на Балтійському морі — Український Революційний Штаб Балтійської фльоти, а на Амурі — Українська Рада Амурської фльотилії. Крім цього ще існувала Українська Рада фльотилії Північно-дольового океану та Українська Рада Сибірської фльотилії у Владивостоці (Зелений Клин).

23-XII-1917 р. створено при Центральній Раді в Києві Український Центральний Секретаріат (пізніше Морське Міністерство). Наказом Морського Міністерства з 13-III-1918 р. оголошено законом про Українську Державну флоту та про перебування українською державою всієї чорноморської воєнної

Віталій БЕНДЕР

Людина з Чорного моря

(Кадри)

Ще як донецькі димарі мирно димили чорнотою в небо і в очима весело блимали вогниками „шахтарки“, я любив вилазити на шахтні естакади і споглядати вниз на мурашник чорних людей. Я потребував справді дуже мало, щоб бути щасливим: „лямпочку“, обушок і підземелля. Інших мрій я не мав. Та раптом цю просту систему хлоп'ячого думання розчавила візита мого дядька, моряка чорноморської флотії. Він зайшов у хату сам, але під його ходом вгиналася підлога, немов би кімнатою марширувала чота морської піхоти. Він вніс до кімнати запах моря, котрого я ніколи не бачив і про котре не мав жадної уяви. Мій ідеал шахтаря відразу ж втратив свої контури, а натомість у клітинах мого мозку зарисовувався новий ідеал, ідеал матроса.

— Дядю! — вцепився я руками в його широкий кльош, — Я не хочу бути шахтером. Хочу в матроса!

Тоді він одною рукою підняв мене на рівень своїх грудей і співчутливо засміявся.

— Можна і в матросі! — схвально промовив він. — Алеж ти покищо — папан... Не годяться навіть в юнги, не то, що в „каму“. А щоб у „матрогони“, мусиш рости ще років з п'ятнадцять. Розумієш?

та торговельної флотії. Водночас наказано всім флотії підвести український прапор. Чорноморська флотія виконала цей наказ 29-го квітня 1918-го року о 16-й годині.

Склад Української Державної флотії був такий: 8 лінійних кораблів (з тому 2 вельтні-дреновги по 23 тисячі тонн кожний), 4 крейсери, 6 авіоматок (до 50 літаків), 27 ескадрових міноносців (з тому 13 великих по 1000-1300 тонн), 17 підводних човнів, 5 канонерських човнів на чолі з канонерським човном „Запорожець“, 6 міських загрозджувачів, кілька дивізій сторожових швидких катерів, тральщиків, ціла транспортна флотилія під командуванням контрадмірала Володимира Шрамченка і кораблі окремого призначення з лінійним кораблем „Св. Юрій Побідоносць“ (11 тисяч тонн) на чолі під прапором контрадмірала Михайла Остроградського-Апостола. В будові у Миколаєві були: лінійний корабель, вельтень-дреновт „Соборна Україна“ (27 тисяч тонн), 4 крейсери — „Гетьман Богдан Хмельницький“ (тепер „Червона Україна“), „Гетьман Петро Дорошенко“, „Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний“ і „Тарас Шевченко“, 12 великих ескадрових міноносців („Київ“, „Львів“, „Чигирин“, „Батурин“, „Гетьман Іван Виговський“, „Іван Сірко“, „Пилип Орлик“, „Мартин Небаба“, „Кость Гордієнко“, „Іван Підкова“, „Петро Могила“, і „Іван Котляревський“), 8 підводних човнів і матка підводних човнів „Дніпро“, 13 канонерських човнів і величезний док на 30 тисяч тонн.

30-квітня 1918 р. німці обсадили частину Української Державної Флотії. 18-го травня 1918 р. більшовики затопили один великий корабель-дреновт „Катерина Велика“, 20 ескадрових міноносців і низку інших бойових одиниць. В жовтні 1918 р. німці остаточно повернули Українську Державну Флотію Україні. Пізніше її знищила Антанта, що частину нашої флотії пошкодила вибухами в машинах, більшу частину підводних човнів затопила, частину флотії вивів генерал Врангель на чолі з лінійним кораблем-дреновтом „Воля“ до Бізерти (північна Африка), де вона з часом була продана французам на злом, а частина є тепер у складі більшовицької чорноморської флотії.

На суходолі Українська Державна Флотія мала морську піхоту, що в 1919 р. складалася з дивізії морської піхоти (під командування капітана 3-ї ранги Михайла Білинського), куди входив „1-й Гупульський Полк Морської Піхоти“ (Коломия, пізніше Броди) і „2-й Полк Морської Піхоти“ (Кам'янець Подільський), і крім цього, ще морський полк, який складався переважно з матросів і підстаршин-українців кол. австроугорської флотії, що його сформовано в Коломії (початок у Вінниці на Поділлі). В 1920 р. сформовано „Дніпровський Флотський Півекіпаж“, що мав на фронті бронепотяг, „Чорноморець“ і мав обсадити у Києві „Українську Дніпровську Воєнну Флотилію“.

Українська Державна Флотія має свій прапор, що з 1917 року був уведений для флотії.

— Не розумію, дядечку... — і я плакав широкими хлоп'ячими сльозами через свою непіготованість розуміти дядьків лексикон. Коли він надів на мене свою безкозирку, вона закрутилася на голові, як тарілка на паличці китайського ілюзіоніста. Та я не звертав уваги на його сміх. В моєму дитячому серці вирував прибіт гордості, бо ж на безкозирці я міг побукві читати „М-ць „Різнєй“, а в моїй уяві цей „Різнєй“ поставав вельтєнським конем, загнудати якого міг лише мій дядько.

— Давись сюди, папан (я дуже любив, коли він казав „папан“), — і він водив пальцем по літерах на безкозирці, — це значить міноносець „Різнєй“, військовий корабель, на якому я плаваю. Без нього, братішка, ескадра, як черга старих корит. Ці за важнючі штурми ми возимо! Торпеди, браток!

З роззявленим ротом я ковтав кожне слово великого дядька, хоч з усього цього тільки зрозумів, що „Різнєй“ не був конем.

— А матросом ти будеш. Обов'язково! Відвага шахтаря дуже потрібна Чорному морю...

І гарним оксамитним голосом заспівав:

„Нас хлоп'ята бруком проводжають,
З вікон люди до ніг квіти кидають
І дівчата цікаво поглядають,
Бо ми з Одеси моряки...“

З тих пір я полюбив море.

І знову він приїжджав у відпустку, тільки цього разу його чоло, замість безкозирки, було прикрите командирським кашкетом. Кінці рукавів його чорного піджака були опоясані білими пасками. Він зовсім не жартував і більше виглядав задумано. Я тепер багато знав про море й флотію, тільки ні я, ні дядько не мали того захвату, що позначив нашу першу зустріч. Між цими зустрічами нашим життям стрясали незабутні чорні роки...

Це був 1942 р. на одній із залізниць південного фронту. На ставцію ввігнався подряпаний кулями бронепотяг, на брові його вагонів були написи „Дядя Ваня“. За хвилину з пазх дверей висипалися чорні постаті матросів, і на їхніх безкозирках я міг читати М-ць „Різнєй“. Запитаний мною широкоплечий матрос чорно відповів на всі мої питання, і я зрозумів, що мій дядько командував бронепотягом. Коли я знайшов його, він зовсім не виглядав на того безжурного моряка, котрого я вперше зустрів 1928 року.

— Це все, що лишилося від „Різнєй“, — він бай- дуже махнув рукою на бронепотяг. Миттю його очі побільшали, і він стиснув рукою кабуру малого бравняга. Мені здавалося, що від злості він розчавить сталь зброї. — Спочиває „Різнєй“ на дні... І „Червона Україна“, і „Грім“ і „Севастопіль“... Добрі були посудини, але застаріли для цієї війни. Не можна було потягатися з німцем навіть годину. Свої ж гадки приписали Чорне море Маєш тепер „Южний фронт“ і „Дядю Ваню“, а Чорне море... — що він хотів сказати, не знаю, але його тяжке зіздання було дуже промовистим.

Під Сарнами 1944 р. доля звела мене знову з ним. З-під його червоноармійської шинелі чорнів широкий кльош і це, мабуть, було все, що залишилося від „Різнєй“. Привітавшись, він сплюнув і саркастично засміявся:

(Закінчення на 14-й сторінці)

Москва — Пекін — Вашингтон

капітан-льойтнант С. КОЛОМИЄЦЬ

Вже понад 150 років через Китай проходить політична й духовна демаркаційна лінія, що розділює східний і західний світи. На сучасну пору тут наштотхнулись одна на другу дві наймогутніші потуги, що репрезентують різні політичні світогляди — Сполучені Штати Америки та Союз Советських Соціалістичних Республік. Ситуація виглядає так, що обидві потуги незабаром розпочнуть між собою останній бій за керівну роллю в азійському світі.

У 1945 році, у вирішальному році для долі азійського простору, націоналістично, феодално й капіталістично керований Чан Кай Шеком Китай ще був „джокером“ в карточній грі між США та СССР. Але всеж він мав щонайменше значення якогось посередника між світоглядами двох великих потуг. І, не зважаючи на те, чи партнером тих потуг був Мао чи Чан: це ставалося наслідком постійно мінливої ситуації в самому Китаї.

Від 1911 року, після столітніх безперервних імперіалістичних інтервенцій Китай був м'ячем у грі великих потуг. Тільки зовнішньополітичний реваншизм прикривав той факт, що Китай перестав бути суб'єктом, а перетворився на об'єкт політики. 1931 року Японія розпочала війну, забажавши стати спадкоємицею європейського імперіалізму в Азії. СССР і США теж, за допомогою політичних і економічних засобів, продовжували змагатися за панівні впливи на Далекому Сході.

Москва від самого початку мала перевагу над Вашингтоном завдяки внутрішній, євразійській лінії (що її провадила) й світовій революційній стратегії. Від часу скоку Москви у 1580 році через Урал на узбережжя Охотського моря, Росія постійно й вперто практикувала тиск на історичні китайські кордони й поступово, з часом, силою приєднала до себе частину Манджурії, частину Центральної Азії та великі монгольські території. Нарешті 1917 року Советський Союз офіційно й урочисто заявив про свою відмову від імперіалістичних тенденцій, практикованих царизмом. Але вже 1921 року було засновано китайську комуністичну партію й різні советські інструктори почали навчати недосвідчених китайських комуністів тактиці троянського коня. Через пару років цей вишкіл виявився настільки успішним, що китайські комуністи, без прямої допомоги з боку Москви, вже самі спромоглися досягти коаліції з Гомінданом й почали поступово пробивати собі дорогу до влади. Ця подія стала історичною для советсько-китайських стосунків протягом наступних 25-років.

1924 року постало сильне ліве крило в китайському т.зв. рухові відновлення й Сун Ят Сен відкомандирував до Москви з рекомендаціями й дорученнями молодого Чан Кай Шека. Заради скріплення вигідного на той час „подружжя“ СССР-Китай, найактивніші комуністичні сили Китаю були Москвою відсутнені на бік і в... опозицію. Таємні відпоручники Москви в Китаї почали вперто настоювати на розбудові революційного руху який базувався б виключно на індустріальному пролетаріатові (маневр! — індустріальний про-

Від часу обрання генерала Айзенгауера на президента США, світові політичні кола дискутують, чи центр американської політики переміститься до Азії, чи й надалі Європа залишатиметься домінуючою в закордонній політиці Америки. А тому ми вважаємо за актуальність подати увазі нашого читача цю статтю, що наświetлює ситуацію в Китаї й боротьбу США та СССР за скріплення своїх позицій на одному з найголовніших відтинків світової політики. — Ред.

летаріат на ту пору в Китаї був малочисельним і слабким!), а не на багатомільйонних масах революційно настроєного бідного селянства. Нинішній червоний диктатор і президент Китаю Мао

Тзе Тунг, так само як і нинішній китайський прем'єр-міністр і міністр закордонних справ Чу Ен Ляй не погодились на повне політичне підкорення Москві. За це вони поплачували виключенням їх з партії підтриманим Москвою лівим крилом, довголітньою ізоляцією та роками багатої на невдачі внутрішньопартійної боротьби. Слуханням Москві й найгострішим противником Чу Ен Ляя був і є нинішній 47-літній генеральний секретар китайської комуністичної партії Лі Шао Чі. Від 1927 і до кінця 1933 року він постійно перебував в Москві, де й був вихований на правовірного большевика. На 7-у конгресі китайської комуністичної партії в 1945 р., через кілька тижнів після розгрому Німеччини та Японії, він заявив, що обумовлений війною медовий місяць між капіталізмом і комунізмом остаточно закінчився й тепер на порядку денному стоїть вирішальний бій за світове панування. 1945 року такою була й теза Москви. Чу Ен Ляй виступив знову проти. Він висловив переконання, що після переможного закінчення громадської війни перед Китаєм постануть політичні й економічні проблеми, що їх можна буде вирішати лише за допомогою закордону. На таку допомогу є спроможною лише одна держава — США.

* * *

7-й китайський комуністичний конгрес був бурхливим. Але не він вирішував спір, що постав між Москвою та Вашингтоном. США заявили, що вони підтримуватимуть Гоміндан. Питання екзистенції для Мао Тзе Тунга опинилося таким чином головним на порядку денному, і він вирішив просити допомоги у Сталіна. Він поїхав на паломництво до Москви й перший раз у своєму житті побачив цю святу столицю світового большевизму.

Але Москва не вірила в спроможності своїх китайських комуністичних друзів і наслідком цієї невіри, одразу після закінчення світової війни уклала договір знову з Чан Кай Шеком. Підписаний 14. серпня 1945 року, договір мав такі пункти:

1. Советський Союз всіма, що він їх має в розпорядженні, засобами, морально й економічно підтримуватиме уряд Чан Кай Шека.
2. Советський Союз визнає повну суверенність Китаю в Манджурії.
3. Незалежність Монгольської Народної Республіки (Зовнішньої Монголії) визнається Китаєм і респектуватиметься Советським Союзом.
4. Дайрен (Порт Дальній) проголошується вільним портом, управління ним перебуває в руках китайських цивільних установ. Частину портових споруд Советський Союз бере в аренду.
5. Порт Артур стає спільною советсько-китайською морською базою. Військове управління портом і оборона його належить до компетенції Советського Союзу, цивільне управління — до компетенції уряду Китаю.

6. Манджурські залізниці перебуватимуть під спільним управлінням обох партнерів договору. Через 30 років залізниці без оплати будь-якого відшкодування переходять у китайську власність.

Після укладення китайсько-советської угоди советське військо залишило Манджурію, але передало управління територією та арсенали з японськими трофеями до рук червонокитайського війська. Дайрен і Порт Артур лишилися советськими опірними пунктами і в їх районах совети сприяли концентрації червонокитайських з'єднань.

Америка опинилась у не вигідному стані. Взагалі, у своїх стосунках із Східною Азією вона була завжди жертвою т.зв. політики протилежного узбережжя й на її плечі лягала спадщина європейського імперіалізму. Від 1814 року, коли американські мореплавці започаткували торговельні стосунки з китайськими кантонами, політика відкритих дверей в Китаї стала основою американської зовнішньої політики. Вона залишалась такою й тоді, коли 1922 року у Вашингтоні було укладено угоду 9-х держав за якою урочисто проголошено незалежність Китаю. Після того, впродовж 22-х років США не брали активної участі в далекосхідній політиці, аж доки Рузвельт 1944 року не надіслав до Китаю генерала Петріка Гюрлея, як свого особистого уповноваженого, з дорученням прислужитися ліквідації суперечок між Гомінданом та комуністами. Ті суперечки негативно відбивалися на творенні єдиного фронту спротиву Японії. Попередник Гюрлея генерал Стівел нищівно критикував націоналістичного генералісімуса. Перебуваючи під впливом Рузвельта, ген. Гюрлей наперед був за Чан Кай Шека. На першій нараді в Єнані, на яку Гюрлей закликав представників Гоміндану та комуністів, Чу Ен Ляй, як голова червонокитайської делегації, виставив вимоги: негайна ліквідація однопартійної гомінданівської диктатури; створення демократичного коаліційного уряду й спільного головного командування; припинення блокади проти комуністів; вільні урядові вибори в окупованих областях..

Гюрлею не вдалося примирити ворогуючих братів й привести до спільного знаменника китайські збройні сили. Наслідки відомі: як і раніше 90% американської допомоги йшло до кишень корупційних елементів уряду Чан Кай Шека, 10% попадало на фронт і то не для боротьби проти японців, а проти своїх конкурентів — комуністів.

Накінець у грудні 1945 року, через п'ять місяців після капітуляції Японії, з запізненням щодо советської активізації в північному Китаї, Гюрлея було замінено пізнішим американським міністром закордонних справ — генералом Дж. Маршалом. Йому вдалося на початку 1946 року досягти угоди між Чан Кай Шеком та Чу Ен Ляйом. Але вже у серпні 1946, після відкритого початку громадянської війни, Маршал мусів сконстатувати даремними свої зусилля: „Є абсолютно неможливим пов'язати націоналістів і комуністів такою угодою, наслідком якої в Китаї зникли б протиріччя“. У своєму останньому відчиті ген. Маршал — так само як і генерал Ведемаєр, що очолював у 1947 р. останню американську комісію в Китаї — був вимушений підкреслити, що:

1. Реакційні сили Гоміндану привели державне управління до корупції,

2. Комуністичну небезпеку можна зліквідувати лише запровадженням далекодучих реформ і в ніякому разі — мілітарною силою,

3. Уряд Чан Кай Шека не погоджується на такі реформи.

Маршал і Ведемаєр відраджували збройну інтервенцію й пропонували утримувати в своїх руках острови й півострови вздовж китайського узбережжя, розбудовуючи їх для стратегічних позицій. (Ця пропозиція була використана аж 1952 р., під час президентських виборів у США, таким чином: республіканський сенатор Мек Карті обвинуватив заслуженого солдата Маршала в комуністичній діяльності).

У міжчасі Чу Ен Ляй в кільканадцятий раз повторив, що: „США перестали бути неутральними“ й обвинуватив Америку в „дальшому розпалюванні громадянської війни в Китаї“. Одночасно він заперечував, що китайські комуністи є залежні від Москви й користуються допомогою Советського Союзу (?!). Мовчав Чу Ен Ляй і про те, що все озброєння роззброєнної советами японської армії СССР передав китайським комуністам; що залишаючи Манджурію, совети передали до рук китайських комуністів найважливіші вихідні позиції для наступу проти Чан Кай Шека. В ті часи Чан Кай Шек надаремно просив американців залишити японську армію на занятих нею позиціях й передати її під головне командування Гоміндану, доки він, Чан Кай Шек, не розпоряджатиме достатньою кількістю націоналістичного війська. Червона повинь линула на південь і 1949 року, після зайняття Кантону, на китайській території вже не залишилося жадної формації Чан Кай Шека. Після чотирирічної боротьби (від часу капітуляції Японії), комуністи опанували всю китайську територію й змусили національний уряд евакуюватися на Формозу. Мао Тсе Тунг став головою нової держави, Чу Ен Ляй — її прем'єр-міністром і міністром закордонних справ. І щойно тоді, коли Китай був уже проганий, пролунав у США голос генерала Мек Артура, що вказував на небезпеку, посталу для глобального острова Америки від опанування протилежного китайського узбережжя комуністами, та закликав негайно розпочати розбудову тихоокеанського оборонного ланцюга.

Наслідком витвореної ситуації США прийняли рішення важливого світового значення:

1. Посилити Тихоокеанську флоту,
2. Забезпечити економічною допомогою китайський національний уряд на Формозі.

Останнім часом американська допомога Чан Кай Шеку чимало побільшилася після приходу до влади республіканського уряду. Всі заходи, спрямовані на підтримку національного уряду з боку США, говорять ясно й недвозначно, що США не визнають суверенності комуністичного уряду.

Попереднє фіяско американської політики супроти Китаю можна пояснити тим, що:

1. Вся історична політика США на Тихому океані — сюди належить віднести і протекторат над Філіппінами — переслідувала мету залишати відкритими двері до Китаю.

2. Триманням за Чан Кай Шека американська торгівля втратила понад 450 мільйонів покупців. Натомість на плечі американського платника податків лягли 100 мільйонів потребуючих допомоги японців та корейців.

3. Підтримка Чан Кай Шека віддалила Америку від найважливіших її партнерів в Азії — Великобританії, Індії та Пакистану.

4. Американська далекосхідня політика викликала серед азійських народів підозру, що США хочуть самі стати спадкоємцями традицій колоніальної політи-

ки, що її провадили європейські держави. (Зовсім розумно нині державний департамент вживає заходи, спрямовані на ліквідацію такої неслухної підозри).

США побачили, що червоний Китай сам починає провадити активну зовнішню політику.

Зміни, що постали після 1949 року, мають — хоч вони й були пов'язані з поразкою Японії, успішною советською зовнішньою політикою і безуспішною американською — такі, світового значення ефекти:

1. Територіальне об'єднання Китаю під комуністичною владою,

2. Індустріалізація й земельна реформа в країні з відсталим 450 мільйоновим населенням.

3. Вихід китайської держави на міжнародну арену, як справді великої потуги,

4. Повернення китайської держави в історичні давні кордони за рахунок відзискання колись, в різні часи втрачених окраїн — Сінкянгу, Манджурії, Формози, та Тибету.

* * *

Чу Ен Ляй, що сам себе реклямує „адвокатом Азії“ вийшов на керівне становище в новій, тепер вже червоній китайській імперії. Тепер він може свої знання західного світу, його мов, вправність старого китайського аристократа поєднати з негнучкістю революційного комуніста. Але двері до Вашингтону, які він пропозицією продовжувати старі торговельні стосунки намагався втримати відкритими, тепер виявилися закритими через підтримку Америкою Чан Кай Шека. Залишився тільки вихід до Москви. І вже 1950 року „адвокат“ підписав у Москві советсько-китайський договір про дружбу й взаємодопомогу, за яким, поруч з економічною допомогою, були гарантії, що до кінця 1952 року Китаю буде повернена манджурська залізниця, Порт Артур і Дайрен. Двома роками пізніше, на другій конференції представників советського та китайського урядів, з огляду на вибуху в Кореї війну, „дружба“ була підкріплена новою угодою. В обох випадках Чу Ен Ляй залишився вірним своїй минулості (не повного підкорення Москві) і виявився затятим і вдалим переговорувачем.

Після подій, що їх пережила світова історія наслідком вибуху корейської війни та підписання мирного договору з Японією без участі СССР та Китаю, комуністична стратегія в Азії перейшла до нового етапу розвитку й це примушує нас згадати слова нинішнього китайського прем'єра і міністра закордонних справ, сказані ним до своїх вояків з нагоди закінчення гомадянської війни: „Тут, в Китаї, вирішуватиметься майбутність світу“. Чу Ен Ляй сьогодні, здається, трошки наблизився до цієї мети. Революційний настрій в Азії, що ще виявлявся в 19 столітті, Росія підхопила 1917 року, використовуючи для свого колоніального більшовизму вічний голод на землю селянських мас Азії та антиімперіалістичний, антизахідний націоналізм азійських народів. Москва виступає „другом і оборонцем“ азійських народів, закликаючи їх до:

1. Національної незалежності,
2. Ліквідації несправедливих договорів та концесій,
3. Націоналізації чужоземних підприємств та капіталовкладень.

Цю світову політичну функцію СССР тепер крок за кроком перебирає на себе Китай. Передумови для цього:

1. Природна концентраційна сила найстаріших по культурі та найчисленніших азійських націй,
2. Революційна доктрина маоїзму, яка твердить, що єдиним успішним засобом для боротьби проти напівфеодального суспільства в Азії й колоніальної та

напівколоніальної залежності є участь мас в аграрних революціях і плекання націями антиімперіалістичної солідарності.

Китай Мао Тзе Тунга та Чу Ен Ляя сьогодні став винахідником нової, що різниться від советсько-московської, техніки насильних революцій. Китайський винахід пасує до специфічних суспільних умов Азії. Китай сьогодні стоїть на сильніших позиціях, ніж ще два роки тому стояла навіть держава Сталіна. Китай проклямував себе „адвокатом азійських народів“. Роль Москви, як провідної комуністичної сили в Азії почала підупадати вже до смерті Сталіна. Про це говорить т. зв. „мирний конгрес у Пекіні“ 1952 року. Багатозначущим є те, що советська делегація не була присутньою на конгресі. Це був виключно азійський комуністичний конгрес, організований Китаєм. На цьому конгресі офіційно були прийняті тези Мао Тзе Тунга. Що Китай слідує шляхом Мао Тзе Тунга і Чу Ен Ляя — шляхом віддалення від Москви, говорить і остання промова Мао, виголошена ним на жалібному мітингу в Пекіні з нагоди смерті Сталіна. „Ми підтримуватимемо новий советський уряд“, сказав китайський президент. Досі Москва говорила, що вона підтримуватиме Китай. Підтримують слабшого. Мао Тзе Тунг розуміє свою перевагу над Москвою.

Останні світові події показують, що позиції Москви на Далекому Сході послаблюються. Це рівнозначне скріпленню позицій США.

Людина з Чорного моря (Закінчення з 11-ї сторінки)

— Виходить, що кожного разу, як я зустрічаюся з тобою, я виглядаю гірше й гірше. Ба, тепер навіть „Дяді Ваві“ нема. Хоч якою дутою було та пихалка, все ж веспокійна мідлого на стиках рейок деякою мірою нагадувала палубу міновосця. Тепер оці ось дядьки з торбами, — він кивнув головою в бік юрби зарослях, худих червоноармійців, — являють собою мій батальйон морської піхоти, а розпізнавальним знаком цієї одивиді є мій кльош...

Ми засміялись. Опісля він поклав на коліна звайний меві браввіг, на крившці кобури якого виднілась мідна пластинка, а на ній напис „М-ць „Рівня““. Рукавом шинелі він вичистив мідь і, змахнувши з очей задуму, сказав:

— Не можу без моря й скиглення чайок...

— Можливо вас скоро відкличуть знову до фльоти?

— потішив я його.

— Смієшся, „паца“? На Чорному морі тріски не дивилися...

— А Балтика?

— Пливають я хотів на Балтику, браток... Коли я кажу, що не можу без моря, це значить, що лише без Чорного моря... Ну, перед тим, як я скомандую своїй „морській піхоті“ „Повний вперед!“, хочу умовитись, де стрінемося?

Ми умовились.

* * *

Дваві наші життєві шляхи. Простяглися чужими краями і двоє людей стрічаються там, де стрінутись ніколи не думали. Ми зустрілись на березі Ля Маншу. Востаннє. Він був підковито свий, і його могутня постать помітно згорбилася під тягарем років. Часто виходив на берег, сідав на морський камінь і посвистував „Ми з Одеси моряки“; годинами вдвлявся в свій хвиль каналу...

В бараці, який він називав „кубриком“, на стіні біля його ліжка висіла чорва стрічка з матроскої безкозир-

Друзі зустрічаються знову

Передісторія поїздки Тіта до Великобританії

Консервативний уряд, що запросив маршала Тіта на офіційні, державного характеру, відвідини до Лондону, — є урядом Вінстона Черчіля — державного мужа, що ще під час другої світової війни допоміг хорватському слюсарю прогнати додому ворога. Для маршала Тіта відвідини до Лондону були візитом до своїх старих протекторів. Для Черчіля — візит Тіта була пізньою спробою виправдання тієї політики, що її немало людей визнавали й кваліфікували як невдачу. Насправді, та політика, позбавлена всілякого сентименту, була хоч і ризикованою, але обіцяла багаті перспективи. Рахунок, на який Черчіл колись поставив навіть життя свого сина Рандолфа, не був повністю оплачений. Причина достатня, щоб велетенське британське політичне, не спробувати остаточно полатити рахунок тепер. Наш репортаж проливає трохи світла на історію стосунків Тіта з Англією.

Відомий заколот генерала Сімовіча, що привів до знищення югославського королівства державами осі, був актом національного спротиву небезпечка, що ними загрожувало країні пактуючій із Сталіном Гітлер. Цей спротив, вже після ліквідації королівства й окупації країни німецьким та італійським військом, чинили далі так звані четніки полковника Дражи Міхайловича. Четніки жили традиціями давньої боротьби проти турків.

Віддані монархові, вони не могли примиритися з тим, що німці поставили вбивцю їхнього короля Александра — терориста Анте Павеліча на чолі самостійної Хорватії. Четніки пішли в ліси й почали партизанську боротьбу проти німців і хорватів, в ім'я свого, перебувавшего тоді в Англії, молодого короля Петра. З Англії приходила допомога; зброя, одяг, медикаменти, всіляка моральна підтримка.

На той час югославські комуністи (від 1937 року з'єднані московським учасником Йосипом Брозом в кадрову партію, що налічувала 12 000 членів) респектували партнерство Гітлер — Сталін і за кремлівськими вказівками вважали імперіалістичну Англію за найбільшого ворога Югославії. Від дня нападу Німеччини на Советський Союз погляди кардинально змінилися. Партія Йосипа Броза (прибране прізвище — Тіто) приступила до акції. Від 1931 року партія була забороненою й перебуваючи в підпіллі, добре вишколювалася для провадження громадянської війни проти прихильників короля.

З гаслом „За єдність народів Югославії, за югославську свободу“ — тітоці спрямували свій перший удар проти вірних королю Петру четників полковника Михайловича. З свого боку німці дали право вільної дії проти четників хорватським усташам Павеліча. Тіто уклав таємну угоду з хорватськими усташами про спільні дії проти четників і останні, раптом, побачили перед собою трьох противників — німців, усташів і тітовських партизанів. Це примусило четників звернутися з проханням про перемир'я до найсильнішого з своїх супротивників — німецького вермахту. Сам Михайлович, не погодившись на колаборацію з німцями, став схищенником в лісах Чорногорії, а його загони, захищаючи своїх рідних від тітовських партизанів, колаборували з німцями. Спільно з німцями вони провадили операції проти

ки з написом „М-ць „Різвий“. Лагаючи спати, він обов'язково торкав стрічку рукою і вона довго гойдалася, заколисуючи білим мерехтінням напису старого моряка. Хвороба, яку він називав нудогою, цупко вп'ялася щупальцями в його свідомість, і лише міноносець „Різвий“ міг би тепер його викинути. Дуже часто він повторював, що незабаром „віддасть кінець“. Так і сталося. На прибережному цвинтарі окремо височіє могилка, а на ній уп'явся в землю невеликий якор...

...І коли весною надходить 29. квітня, я беру стрічку з написом „Міноносець „Різвий“ і йду відвідати чорноморського матроса. Лопотить тоді на якорі стрічка під подувом весняного вітру, і до мого слуху несуться рокоти бурунів Чорного моря. Хай же горді чорноморці, подяглі на своєму й чужих морях, на своїй і далеких землях, сніть голубі сні про блакить Чорного моря. Прийде день, і Українська флота вдарить з усіх гармат салютом на їхню честь. Салютом Волі.

тітовських партизанів. Колаборація четників була вигідною для німців не лише тому, що в їх формаціях вони знайшли для себе союзників, що на немілосердні, брутальні й рафіновані дії тітовських партизанів відповідали тим же самим, а й тому, що колаборація четників великою мірою підносила національний авторитет београдського квіслінга генерала Недіча.

На ту пору в Англії ніхто не думав, що за ім'ям партизанського провозиря Тіта ховається керівник югославської комуністичної партії Йосип Броз. Існувало переконання, що під іменем Тіто криється советський дипломат Лебедев, діючий на Балканах за завданням Кремлю і керуючий комуністичною терористичною організацією, що має назву „Таємна Інтернаціональна Терористична Організація — ТІТО“. Черчіл вирішив вив'язити цю таємницю, надіславши до Тіта емісара з пропозицією допомоги. Вибір впав на капітана Фрідріха Мек Кліна, що колись працював у британському посольстві у Москві і знав Лебедева з вигляду.

Мек Клін спустився на легкоспалі в Боснію і явився до штабу Тіта. Маючи при собі фотографії хорвата Йосипа Тіта, британському капітанові не важко було ствердити, що саме він, а не Лебедев, являється керівником партизанів. Після переговорів з Тітом Мек Клін запропонував своєму уряду зірвати стосунки з Михайловичем і укласти союз із Тітом, бо „Тіто, більше ніж хто інший, винищує німців“.

Хоч англіянам було відомо, що Йосип Броз-Тіто прагне комуністичної Югославії, всеж вони вирішили систематично надсилати Тітові велику кількість військових матеріалів. Через Бари, а пізніше і через острів Віч, тітовським з'єднанням було переслано 100 000 рушниць, 50 000 автоматів, 1 400 гармат, 100 мільйонів патронів, 260 000 пар взуття, 175 000 комплектів уніформи, медикаменти, намети, ковдри, радіоапарати й інш.

Советський Союз постачав Тіта лише висловами своєї солідарності, закликами героїчно провадити боротьбу та щоденно телеграфував своє захоплення діями тітовських партизанів — це було допомогою з боку СССР. Кремль навіть намагався намовити Тіта не боротися проти четників, бо боявся впливу короля Петра на британців та американців. Замість дійової допомоги своєму другові по партії, Сталін домовився з югославським екзальтованим королівським урядом піднести дипломатичні місії обох сторін до ранга посольств і, навіги, гарантував допомогу Михайловичу зброєю. Він надіявся на повну слухняність свого функціонера Йосипа Броза.

Далекозорий старий державний діяч з Довнінгстріт пактував лише з Тітом, надіславши до нього свого сина — майора Рандолфа Черчіля. Британський прем'єр пристрасно працював над пляном звільнити окуповану німцями Європу через інвазію на Балкани й таким чином не допустити також і до советського панування на Балканах. Черчіл був переконаний, що Тіто може стати йому в пригоді для переведення такої акції.

Тіто знав про плян Черчіля й вдало зміг їх перекрестити. Він порозумівся з Москвою. Кремль порадив своєму учневі зробити те, що Тіто й виконав: користуючись англійськими військовими матеріалами тітовці вивели з дії всі югославські комунікації і... надто в прибережних районах. Англії були задоволені тим, що летіли в повітря мости, рейки, споруди. Фактично ж ця операція була спрямована на те щоб унеможливити висадку союзників на Балканах. Німецький військовий провід одразу розпізнав, що тітовцям йдеться про створення оборонного поясу не проти кількох німецьких дивізій а проти... інвазії британців. І німці належно це оцінили.

Доказом того, що німецькому штабові на Південному Сході залежало на існуванні Тіта, можуть послужити безсумнівні факти, стверджуючі, що жадна заряджена Берліном поліційна акція ліквідації самого Тіта — не мала успіху. Забрати до полону, або забити особу, за голову якої була призначена фантастична премія, не вдалося ані СС-дивізії „Принц Євген“, що повністю оточила головну квартиру Тіта в замку Острожак біля Бігача, ані 114-й дивізії, що оточила партизанську головну квартиру біля м. Яйце, ані, навіть, легкоспадунам учбової дивізії „Бранденбург“, що під проводом визволителя Муссоліні — Скорцени спустилися просто на штаб Тіта біля Двару. Тепер стало відомим, що німецький армійський провід попереджав Тіта перед поліційними заходами, що їх планували короткозорий імперський уряд у Берліні.

Перед кінцем війни советські збройні сили, що оперували в середній Європі, стали тим фактором, з яким Тіто мусів уже рахуватися при своїх тактичних калькуляціях. З острова Віч, куди Тіто втік з німецького оточення під Дваром, не консулюючись зовсім з англіянами, він прибув до штабу мар-

З редакційної пошти

Бажаємо успіхів

Дорогі Побратими!

Ми, колишні військовики Советської армії, що перебуваємо в м. Ліоні (Франція), з радістю вітаємо і схвалюємо створення антикомуністичного об'єднання колишніх військовиків Советської армії.

Ми вступаємо до лав Легіону Симона Петлюри і зкликаємо всіх наших побратимів по зброї також не залишатися поза лавами Легіону. Змикаймо тісніше лави військовиків — антикомуністів і будемо готові на поклик сурми „До бою! За Волю України!“

Бажаємо Керівним органам Легіону, Редакції журналу „Штурм“ і всім членам Легіону найкращих успіхів у праці.

З воляцьким привітом

Група колишніх військовиків Советської армії (підпис).

Нас чують

Шановні Товариші!

Слухаючи радіо 9. січня я випадково почув пересилання українською мовою з Раму. Коли почув інформацію про Установчий З'їзд Легіону імені Симона Петлюри — Антикомуністичного об'єднання колишніх військовиків Советської армії та Декларацію Легіону — мене охопила радість. Я радів від переконання, що багато офіцерів і, навіть, солдатів Советської армії чули також це повідомлення та Декларацію. Впродовж двох наступних днів я слухав відозву Легіону до воїнів Советської армії — „Чуєш, брате мій, товаришу мій“. Пізніше меті було також приємно

шала Толбухіна і разом з советським військом повернувся на свою батьківщину. Розшита золотом фантастична уніформа комуністичного маршала Югославії, що її мав на собі Тіто, насправді була пошита політичними придворними кравцями в Лондоні. Певно, що в Москві своє пактвання з Черчілем Тіто представив як трюк, наслідком якого йому вдалося отримувати від британців необхідні військові матеріали. Кремль повірив і дав Тітові на першу пору право вільного панування в Югославії. Тіто влаштував процес над Дражкою Михайловичем і повісив його. Тітові були видані вірні королю офіцери й він карав їх на смерть. Ревниво і з завзяттям він почав готувати для себе умови безмежного панування, викорчовуючи немилосердно все, що мало будь-що спільного з минулими традиціями країни, з Заходом, з антикомунізмом.

Коли Тіто переконався, що прийшов час висунути проти намагання Москви перетворити і Югославію на слухняного сателіта — стався, ніби, „раптовий“ розрив з Кремлем і на весь світ залунала анатема, що її предав Комінформ „тітоїзм“.

Тими самими методами, вживаючи тих самих засобів якими перед ним Тіто винищив у країні „реакціонерів“, — тепер він став нищити сталіністів.

Але серед багатьох прошарків народів Югославії, навіть екзекуції балканських масштабів не можуть перешкодити постановно все більших груп спротиву. Сьогодні нам відомі такі рухи спротиву:

Три групи, оперуючі з Триєсту, Риму та Грацу. Найактивнішою з цих груп є організація хорватських націоналістів „Крижари“.

МРО Македонська Революційна Організація під проводом Ванчіо Мігайлова з головним штабом у Чорногорії.

„Младі Мусулмани“ — бойова група національно-релігійних мусулманів, оперуюча в Боснії.

Група Комінформчу з командними центрами в Празі, Будапешті, Софії, Бухаресті та Тірані.

Всі групи борються за прадавній балканський принцип — „Око — за око, зуб — за зуб!“. Всюди, де є прихильники руху спротиву тітовському режимові, діє цей принцип. Також і у Великобританії, де під час відвідин Тіта лише з мобілізована „Скотленд Ярд“ недопустила щоб цей принцип виризу на поверхню.

До Англії Тіто поїхав лише тому, що спротив у власній країні примусив його відмовитися від ізоляції. В холодній війні югославський маршал є таким самим фактором, яким був уже й під час гарячої, другої світової війни. Англія Вінстона Черчіля знову дає приклад того, що вона й далі готова робити політику без жадних сантиментів.

С.Т.

почути все це забув вже в пересиланнях „Голосу Америки“. Це надзвичайно сильна пропаганда для Советської армії. Там — у Берліні, Дрездені, Варшаві, Києві, Харкові її чують. Гарантую, що чують, бо я сам, часто слухав в советській зоні окупації, „Голос Америки“ і всі європейські радіостанції.

Рекомендую Вам частіше перелазити радіом такі відозви, як „Чуєш, брате мій, товаришу мій“.

З привітом С. М.

Розсекречення жажливого московського секрету

(Закінчення з 1-ої сторінки)

й свободи“ була допущена ганебна інквізиція знущання над людиною, крайній деспотизм.

В чому значіння цього факту? А значіння цього факту в тім, що цим советський уряд по мимо своєї волі фактично признався перед лицем усього світу, що не тільки група ця лікарів зазнала страшно кривди й мук, а тих мук зазнали мільйони людей, що ними напакковано всі незчисленні концентраційні табори й всі незчисленні, людям невідомі, Катині й Вінниці, — незчисленні рови й ями, куди скидано розстрілюваних людей, робітників і селян за „контрреволюцію“, як т. зв. „ворогів народу“.

Маштаб цього жаху тяжко виміряти.

Советський уряд фактично признався, що загадка з усіма тими незчисленими „ворогами народу“, страшними контрреволюціонерами, шпигунами, диверсантами, тощо, тощо, ім'я же їм „несть числа“, розгадується дуже просто: все це є жертви жажливих методів мордування, методів інквізиції. І методів советської про вокації.

Після цього проголошення советським урядом щодо лікарів, кожен громадянин СССР, а в першу чергу кожен воєк советської армії мусить уявити, яка ж тяжка, яка трагічна доля спіткала того з його родичів, який одного дня колись, може за Єжова, а може й за Берії, зник і пропав безвісти. В канцелярії НКВД-МВД а чи тюрми родичам сказано: „засланий без права переписки“ як тяжкий злочинець“.

А таких було мільйони. Є мільйони. І буде мільйони, доки існує советська московсько-комуністична система.

Уявивши, яку гірку чашу випили його близькі, а чи й далекі рідні, а часом може друзі й приятелі, несправедливо потім оганьблені після таких „признань“ під тиском „недопустимих методів слідства“, кожен громадянин СССР, а особливо кожен воєк, що тримає зброю й уміє нею володіти, мусить тепер і на майбутнє по робити з усього правильні висновки.

Кров мільйонів замордованих кличе деспотів до суду.

Кров замордованих робітників і селян, і їхніх дітей ніколи не може бути забуто!

„ШТУРМ“

військово-політичний журнал
Легіону імені Симона Петлюри

Адреса редакції і адміністрації:

„STURM“ Neu Ulm/D. Ludwigstr. 10
Deutschland.

Создадим Прессфонд для газеты „Освобождение“

(Обращение к читателям и сочувствующим)

Идейно-политическое направление международной газеты «ОСВОБОЖДЕНИЕ» нашло горячий отклик и высокую оценку в общественных кругах политической эмиграции всех угнетенных народов СССР, включая и передовую часть эмиграции русской. Живой интерес к газете проявили также и определенные политические круги западноевропейских стран и Америки, для которых наша газета служит источником для ознакомления и лучшего понимания проблем Восточной Европы, Кавказа, Средней Азии. Но самое главное — газета «ОСВОБОЖДЕНИЕ» уже успела оправдать себя, как орудие укрепления дружбы между революционными политическими силами народов, поработанных в СССР, как орудие укрепления сотрудничества этих сил в общей борьбе против угнетения. К этому сотрудничеству присоединились и лучшие представители русской эмиграции, что имеет огромное значение.

Тот факт, что в газете «ОСВОБОЖДЕНИЕ» начали сотрудничать представители самой передовой, прогрессивной русской интеллигенции, признающей право нерусских народов на их самостоятельность, может сыграть в будущем большую роль для создания здоровых отношений между народами Восточной Европы на базе равноправия и национальной суверенности этих народов.

Таким образом свое существование газета «ОСВОБОЖДЕНИЕ» вполне оправдывает. Задача теперь сводится к тому, чтобы укреплять ее и расширять, сделать ее мощной трибуной народов, борющихся за свободу. Этого достичь можно только при наличии достаточных финансовых средств. А этого-то как раз газета «ОСВОБОЖДЕНИЕ», к сожалению, не имеет.

Газета «ОСВОБОЖДЕНИЕ» не получила и не пыталась получить какую-либо субсидию для своего издания от внешних кругов, рассчитывая исключительно на поддержку своих читателей. Благодаря этой поддержке, и частично поддержке издательства «УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ», наша газета получила возможность существовать и развиваться. В этом гордость газеты «ОСВОБОЖДЕНИЕ».

Но для дальнейшего существования и развития газеты должна быть создана своя достаточная финансовая база.

Путей к созданию этой базы имеется только два:

а) Расширение подписки на газету «ОСВОБОЖДЕНИЕ», увеличение числа подписчиков среди эмиграции всех национальностей;

б) Создание специального ПРЕССФОНДА газеты «ОСВОБОЖДЕНИЕ».

В первом и втором случае издательство газеты «ОСВОБОЖДЕНИЕ» обращается за помощью к своим читателям, а также ко всем представителям всех поработанных народов в СССР, находящимся в изгнании, к тем, кому идеи «ОСВОБОЖДЕНИЯ» близки и дороги, ко всем людям доброй воли, рассчитывая на их поддержку. Как в деле расширения подписки, так и в деле создания Прессового фонда.

Создавая ПРЕССФОНД газеты «ОСВОБОЖДЕНИЕ», издательство обращается с призывом ко всем представителям политической эмиграции всех народов, поработанных в СССР, поддерживать это начинание, жертвовать на ПРЕССФОНД газеты «ОСВОБОЖДЕНИЕ». Каждый пфенниг, каждый цент, каждый сантим, пожертвованный на это дело, не пропадет даром. Каждый самый мелкий грош сослужит большую службу в борьбе с нашим общим врагом.

Пожертвования на ПРЕССФОНД «ОСВОБОЖДЕНИЯ» можно посылать непосредственно в адрес редакции, а также пожертвования будут собирать специальные уполномоченные во всех странах, где только проживают эмигранты из СССР.

Издательство выражает свою искреннюю благодарность всем, кто откликнется на наш призыв, подчеркивая, что дело создания ПРЕССФОНДА для газеты «ОСВОБОЖДЕНИЕ» — это дело усиления нашей прессы, прессы поработанных, исключительно важного оружия в борьбе за освобождение наших народов. Это наше общее дело.

ИЗДАТЕЛЬСТВО И РЕДАКЦИОННАЯ
КОЛЛЕГИЯ ГАЗЕТЫ
«ОСВОБОЖДЕНИЕ»

З М І С Т :

1. Полк. Ол. БАТЮК — Розсекречення жахливого московського секрету	ст.	1.
2. Резолюція і привітання установчих зборів Легіону Симона Петлюри в Канаді.	ст.	2.
3. Капітан П. ОМЕЛЯНЕНКО — Погляди на майбутню війну.	ст.	3.
4. Іс'янчі ГАСАН — Майбутні національні армії.	ст.	6.
5. С.С. — Советські кадети.	ст.	8.
6. Р.Р. — Посилена розбудова тихоокеанської фльоти СССР.	ст.	9.
7. Свято української морської фльоти — 35 років тому, Святослав Шрамченко — З історії Української Державної фльоти.	ст.	10.
8. Віталій БЕНДЕР — Людина з Чорного моря.	ст.	11.
9. Капітан-лейтенант С. КОЛОМІЄЦЬ — Москва — Пекін — Вашингтон.	ст.	12.
10. С.Т. — Друзі зустрічаються знову.	ст.	15.
11. З редакційної пошти.	ст.	16.

■ Набувайте „ШТУРМ“ у Місцевих Відділах Легіону Симона Петлюри
та в уповноважених і кольпортерів „Українських Вістей“ ■

Ціна одного примірника журналу „ШТУРМ“

Австралія.	0:02:00 австр. фунт.
Австрія.	5 австр. шіл.
Аргентина.	2,5 арген. пез.
Бельгія.	12 бельг. фрн.
Бразилія.	8 браз. круз.
Великобританія.	0:01:05 англ. фунт.
Голляндія.	1 гол. гульд.
Канада.	30 кан. центів
Німеччина.	1 нім. марка
США.	30 амер. цент.
Франція.	80 франків